

Компании ▶ 14

КТБ е привлякла с 35% повече депозити през 2010 г.

Свят ▶ 2, 10

Протестите в Египет навлизат във втората си седмица

Пари BONNIER
pari.bg

Понеделник
31 януари 2011, брой 21 (5080)

USD/BGN: 1.42657
▲ +0.04%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.37100
▼ -0.04%
Българска народна банка

Sofix: 403.35
▲ +0.85%
Българска фондова борса

BG40: 125.23
▲ +0.56%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

ФИРМИТЕ ИНВЕСТИРАТ В ИНОВАЦИИ, НО НЕ ГИ ПАТЕНТОВАТ

Компаниите в България рядко прибегват до услугите на патентното ведомство. Това не означава, че те не разработват нови продукти ▶ 4-5

Подкрепяме българското образование

 VIVACOM
Всичко, което ни свързва

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Йордан Динев

Бургаският административен съд призна за законно въведен в експлоатация луксозния 5-звезден хотел, построен от строителните предприемачи братята Йордан и Динко Диневи в курорта „Свети Влас“. Според магистратите всички построихи на територията на частното яхтено пристанище „Марина Диневи“ в „Свети Влас“ са законно въведени в експлоатация. Съдебното решение е окончателно и не подлежи на обжалване.

Губещ
Асен Ягодин

Председателят на СД на Българска фондова борса Асен Ягодин няма как да е доволен от първия отчет, който БФБ показва, откакто стана публична компания. Акционерното дружество БФБ е увеличило загубата си над 8 пъти през миналата година до 367 хил. лв. През 2009 г. отрицателният резултат беше 44 хил. лв. Акциите на БФБ се качиха за търговия на БФБ на 6 януари 2011 г.

Подробности на стр. 13

Мнения

► **Има ли щети при замаяната на** външния ни гълз по времето на НДСВ? Да, да и да! Много, над един милиард лева! Може да попитате дори Пламен Орешарски, който години наред управляваше тържавния гълз!
► **От какво е загубата?** - сменени бяха дългосрочни доларови облигации с ниски лихви за по-краткосрочни облигации с по-големи лихви, но в евро... У нас прокуратурата извърши някаква проверка и „оневини“ мошениците Милен Велчев, Николай Василев и Симеон Кобурга и сие... Превантивна... Нямамо закононарушения? Но има оцетяване на тържавата и затова си има членове в НПК! Но те май са за народа...

Кобурга Велчев

Коментар

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Салам с образа на Twitter

„Когато правителството ти изключи всички комуникации, вече е време да изключиш правителството си!“ Това написа преди три дни един потребител на социалната мрежа Twitter по повод събитията в Египет (стр. 10). После се появиха съобщенията за Египет, в които повечето думи изглеждаха все едно са маркирани с черен коректор. Тези черни правоъгълници бяха използвани като знак на протест срещу цензурата на египетските власти. Разбира се, че нито една власт няма ресурсите да преглежда всички съобщения в интернет и да заличава само неудобните думи. И понеже и властта в Египет знае това, реши да затвори изцяло достъпа до социалните мрежи. Неуспешно.

През 2011 г. комуникациите вече са неизменна част от всекидневието и забелязваме присъствието им само когато... отсъстват. И тогава идват решенията - хората в Египет започнаха отново да набират през модем телефонни номера и след онова забравено вече електронно жужене да се свързват с интернет. Солидарни потребители от цял свят започнаха да изпра-

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

Истината е, че нито Twitter, нито Facebook извадиха хората на улицата, но това е лесното и удобно обяснение за медиите

щат адреси на прокси сървъри, с чиято помощ за известно време египтяните могат да влизат в неблокирани от властите сайтове и през тях отново да стигат до социалните мрежи. Резултатът е, че текстовите съобщения, снимките и кратките видеоклипове в Twitter са най-богатият източник на информация за събитията в Египет. Същият модел дори беше приложен и от световните информационни гиганти, като CNN и BBC, които отвориха секции в сайтовете си и предоставят буквално през секунди също така кратки съобщения и снимки от многобройни автори.

И все пак това не е Twitter революция. Много е удобно за медиите (включително българските) да обясняват всичко с новите технологии. По телевизорите дори показват карти на „интернет революциите“ по света от последните няколко години. Никой не нарича въстанията в началото на 20 век „радиореволюции“ въпреки огромната мощ, която е имало радиото в онези години. Същото е и със събитията от времето на бума на телевизията през втората половина

на 20 век. Социалните мрежи помагат на света да научава много повече и много по-бързо за събития на хиляди километри. Така е и сега с Египет. Истината е, че нито Twitter, нито Facebook извадиха хората на улицата, но това е лесното обяснение за медиите.

Тази симпатична наивност прикрива страха от споменаването на истината. Има само една дума, с която наричаме причината и за въстанието в Египет, и за всички подобни прояви на народно недоволство. С тази дума наричаме това, което е отнето на хората от улиците, и това, за което те излизат на улицата - свободата. Тази дума обаче не я чувате често. И медиите не я използват често. Защото споменаването ѝ може да провокира въпроси за свободата в България. Може да провокира и отговори. И те да не ни харесат. А много по-удобно е да си затвориш очите, да обясниш всичко с „интернета“ и очаквайки поредния сериал, да се зарадваш искрено на рекламата, в която един телевизионен Санчо Панса отговаря на репликата за свободата с думите „И салама си го бива“.

pari.bg Top 3

1 Ексклузивно: Докладът на „Индъстри Уоч“ за гълза. Целият доклад за ефектите от осъществяването на замаяната за българския външен гълз през 2002 и 2003 г. и последствията от нея за българския данъкоплатец.

2 Манипулацията с манипулацията. Независимият анализ на група интернет активисти хвърля сянка на съмнение върху термините, които употребява прокуратурата.

3 Гърция планира най-големия соларен парк в света. Инвестицията се оценява на 600 млн. EUR.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Няма да има увеличение на минималната работна заплата и пенсиите и през тази година

► Симеон Дянков, финансов министър, в отговор на Тотю Младенов и КНСБ

Число на деня**264**

► души, заемащи висши държавни длъжности, ще бъдат проверени от НАП. За тях Сметната палата е установила, че не са декларирали някакво имущество в декларациите си до одитното ведомство

Парите

Давос донесе ОПТИМИЗЪМ за еврото

Франция и Германия категорично застанаха зад единната валута и обявиха най-лошото за минало

Единната европейска валута вече е извън опасност, каза френският финансов министър Кристин Лагард по време на петдневния Световен икономически форум, който приключи вчера в швейцарския курорт Давос. Тя защити действията на държавите от еврозоната, като заяви,

че те са реагирали бързо и ефикасно на дълговата криза в Европа. По думите ѝ министрите са успели да се договорят за създаването на спасителен фонд в размер на 440 млрд. EUR в рамките само на седмица.

В началото на форума френският президент Никола Саркози също изрази категоричната подкрепа на Париж за еврото. „Нито германският канцлер Ангела Меркел, нито аз ще обърнем гръб на еврото. Никога няма да се откажем от него”, беше категоричен френският държавен глава. **П**

► В присъствието на британския си колега Джон Озбърн френският финансов министър Кристин Лагард (вляво) призова пазарите да не залагат срещу еврото

СНИМКА REUTERS

В броя четете още

Компании и пазари ► 12-13

Екзотиката да имаш служител акционер

Регионален бизнес ► 17-23

Надеждите за Пиринския край са свързани с магистрала „Струма”

Паркиране

„Синята” зона в София поскъпва от май

Предвижда се въвеждане на "зелена" и на "жълта" зона

„Синята” зона с платено паркиране в София ще бъде разделена на две - „синя” и „зелена”. Предвижда се това да стане от месец май. Вече в „синята” зона ще влиза идеалният център на града. Тя ще бъде оградена от булевардите „Христо Ботев”, „Сливница”, „Васил Левски” и „Скобелев”. Цената за паркиране ще е между 1.50 и 2 лв. на час, а есемеси ще се изпращат на номер 1302, както и сега. Там ще може да се паркира най-много за два часа.

Буферът

Новата „зелена” зона е буферна около „синята”. Тя ще бъде оградена от булевардите „Мария Луиза”, „Данаил Николаев”, „Константин Стоилов”, „Евлоги и Христо Георгиеви” и улица „Опълченска”. Час престой в нея ще струва 1 лев. Есемесите ще трябва да се изпращат на номер 1303. В „зелената”

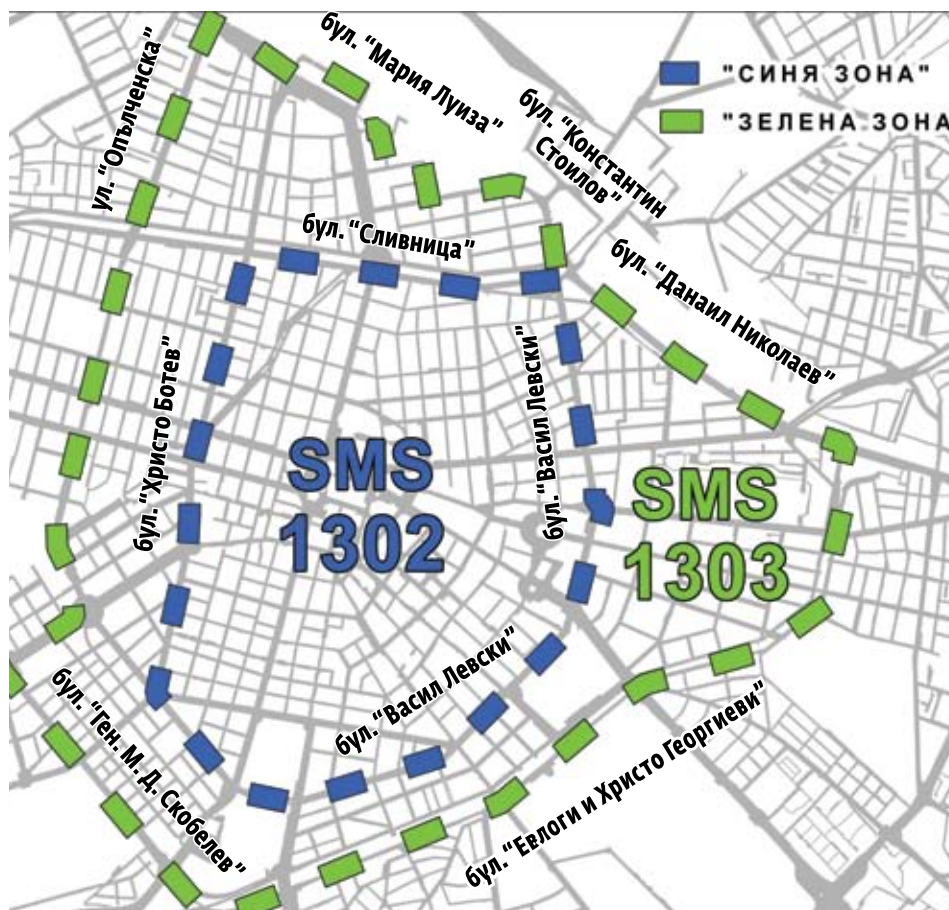
зона ще може да се паркира най-много 4 часа. Освен това се увеличава и времето, през което ще се плаща - от 8 до 20 ч. Хората, които живеят в „синята” и в „зелената” зона, ще трябва да плащат по 120 лв. годишно, за да могат да оставят колите си в центъра.

Намаляване на потока от коли

„Разделянето на сегашната зона за платено паркиране цели да се намали с до 25% трафикът в центъра”, обясни зам.-кметът на София Любомир Христов.

Промените в Наредбата за организацията на движението в Столичната община предвиждат още да бъде създадена и „жълта” зона по отделни улици и булеварди, които са близо до молове и бизнес центрове. В нея ще се паркира безплатно.

През февруари Столичната община ще внесе в общинския съвет промените в наредбата. През март - април той трябва да определи цените за паркиране, които ще влязат в сила от май. **П**

Фирмите инвестират в иновации, но не ги патентоват

Компаниите в България рядко прибегват до услугите на патентното ведомство. Това не означава, че те не разработват нови продукти

Патентната активност в България е слаба. Поне на фона на други страни. Годишно в Българското патентно ведомство постъпват около 200-250 заявки за защита на изобретения и полезни модели - толкова, колкото са патентите на компания като Renault, и то само в областта на електрическите автомобили. Това обаче не означава, че бизнесът не инвестира в нови технологии. Просто няма интерес да ги патентова, поне не и в България.

Скъпо удоволствие

Защитата на интелектуалния продукт е скъпо удоволствие и то има икономически смисъл само ако приходите са повече от разходите. Макар в България таксите за издаване и поддържане на патент да не са високи, това не е така, когато става дума за европейски патент. Това е една от основните причини България да е доста надолу в класацията по брой издадени защитни документи от Европейското патентно ведомство - едва 0.6 на 1 милион жители годишно, показват данни на Световната банка. За сравнение, иновационният лидер Финландия има показател 147. Нещо повече, за да бъде ефективно защитен един продукт, обикновено е необходимо повече от един патент. Това „патентоване около патента“ гарантира, че някой конкурент няма да патентова нещо подобно и така да блокира възможностите за развитие на първоначалното изобретение, казва Тодор Ялъмов, координатор на групата по информационни технологии във Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (ARC Fund).

Не по-малко обезкуражаващо действа и време-

Излика Филипова
iglika.philipova@pari.bg

то, което е необходимо от подаването на заявлението до получаването на патента. Средно това отнема 2-3 години, тъй като изисква голям обем от справки за това дали някой не е патентовал, или заявил нещо подобно. „Патентът дава защита на интелектуалната собственост на фирмата, но е дългосрочна игра и скъпо начинание“, смята председателят на борда на директорите на „Смартком“ Петър Статев.

Няма смисъл

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са един от най-иновативните сектори, като повечето компании имат свои развойни звена. В същото време патентната им активност в България е много ниска. Средно около 2% от регистрираните патенти в страната са на предприятия от сектора, показват данни от изследването „Иновации.бг“ на ARC Fund. Една от причините за това е, че голяма част от нововъведенията са свързани с разработката на софтуер, а в Европа не се патентоват алгоритми. За сметка на това пък почти всички заявени и регистрирани открития в САЩ, в които участват българи, са в областта на ИКТ.

„Няма никакъв смисъл да защитаваме патент в България“, категоричен е Петър Статев от „Смартком“, която миналата година получи наградата за най-иновативно предприятие на 2009 г. на ARC

Fund. По думите му у нас няма производство на подобен клас технологии. Едно от звената на компанията разработва проекти в областта на микроелектрониката, по-специално MEMS - механични системи на ниво интегрална схема. За фирмата е важно да запази правата си на пазарите, където има интерес към подобни технологии и където има шанс да ги продаде. Затова патентната й активност е фокусирана върху Тихоокеанския регион (Южна Корея, Япония и Китай), САЩ и скандинавските страни.

Сериозно поливане

Статистиката показва бързо растящ, но все пак малък дял на инвестициите в научно-развойна дейност. Според доклада „Иновации.бг“ официалните данни са поне два пъти по-ниски от реалните, тъй като компаниите нямат стимули да декларират вложенията си в разработки. Докато при естествените науки инвестициите наистина са основна грижа на държавата, то в ИКТ сектора повечето средства се осигуряват от бизнеса.

„Нямаме дейност, която да бъде финансирана по някаква държавна програма. Всичко, което правим, финансираме със собствени ресурси“, казва изпълнителният директор на „Смартком“ Бисер Иванов. По думите му развойната дейност има нужда от сериозно поливане, за да поникне. Около пет години са били необходими на екипа да разработи цялостно решение за предоставяне на интегрирана тройна услуга през оптичен етернет инфраструктура. До голяма степен това е станало възможно благодарение на успехите на компанията в друга област - системната интеграция,

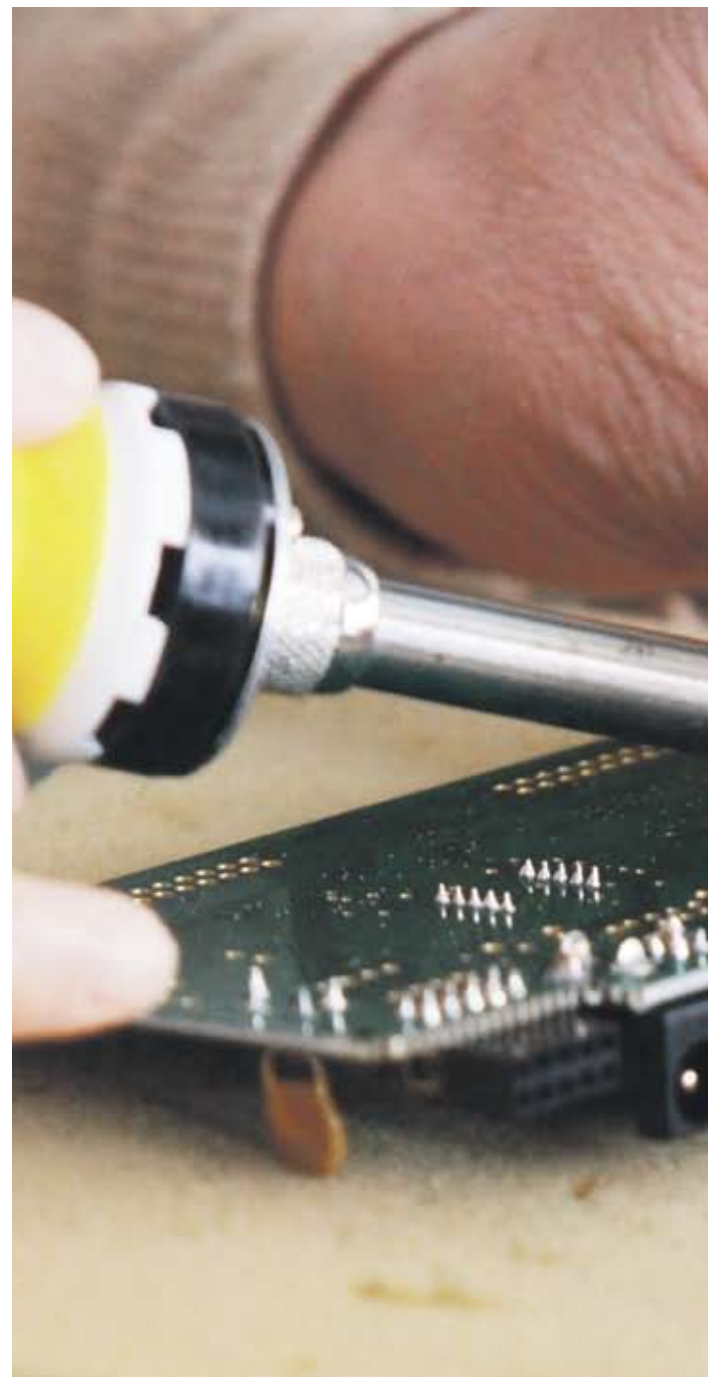
което е най-старото звено в „Смартком“.

Факторът борса

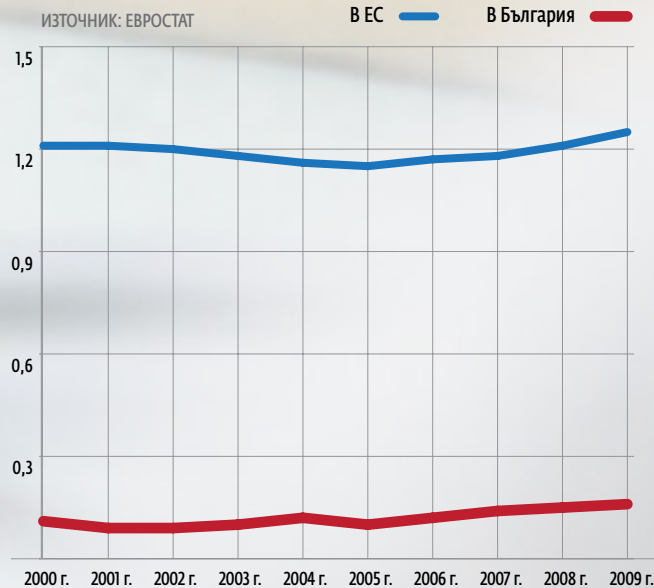
Моделът на популярния на Запад рисков (venture capital) инвеститор пък е приложен в „Онтотекст“. През 2008 г. фондът за инвестиции в ИКТ Neveq (New Europe Venture Equity) придобива миноритарен дял в звеното за семантични технологии на „Сирма“ и то се отделя в самостоятелна компания. Продажбата на бизнес идея на рисков инвеститор обаче е най-развита там, където има и развита борса, твърди Тодор Ялъмов. Затова в САЩ има толкова много малки фирми (start-ups), които разработват даден продукт и го продават на рисков инвеститор, често преди патентната процедура за изобретението да е приключила. Когато предприятието бъде качено на борсата, именно инвеститора може да се окаже най-печеливш.

Отвъд границата

Европейското финансиране е един от възможните инструменти, с които бизнесът да подкрепи развойната си дейност. Поне така би трябвало да бъде. Не толкова убедени в това обаче са онези 60% от фирмите, чиито проекти по Оперативна програма „Конкурентоспособност“ бяха отхвърлени заради непълни документи - нещо, което изненада дори и Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Именно заради начина, по който протича процедурата в България, най-добре е компаниите да кандидатстват директно в Брюксел чрез рамковите програми, смята Тодор Ялъмов. Това е рецептата и на „Онтотекст“. „От Пета рамкова програма насам участваме с про-

Официални* разходи за научно-развойна дейност на бизнес сектора (% от БВП)

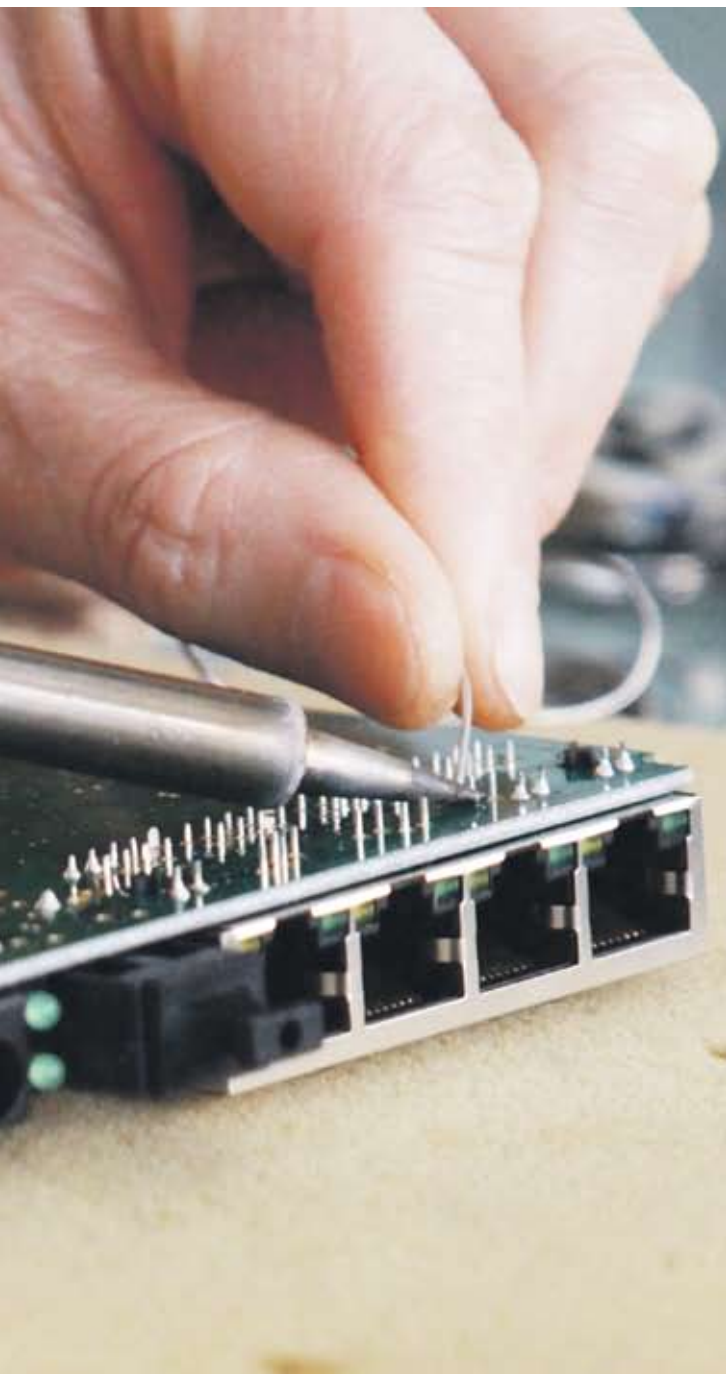
*Официалните данни за България са поне два пъти по-ниски от реалните, тъй като компаниите нямат стимули да декларират инвестициите си в разработки

екти към Европейската комисия“, казва административният директор на фирмата Силвия Караджова. Недоверието на българския бизнес към администрацията като че ли значително намалява, като пресече границата. Затова България е сред добрите примери по дял на

участващи малки и средни предприятия по Седма рамкова програма.

А не е равно на Б

Не може да се постави знак на равенство между патентната активност на една фирма, сектор или икономика и неговата иновативност, категоричен е

Интервю Тодор Ялъмов, координатор група по информационни технологии, Фондация „Приложни изследвания и комуникации“

Патентите са удобни, когато системата работи

Както има програми за привличане на инвеститори, така трябва да има програми и за привличане на иноватори

► Господин Ялъмов, какви са предимства и рисковете на това да защитиш патент?

- Най-голям икономически смисъл има от защитата на патенти тогава, когато искате да ги продадете. Разбира се, патентът е и форма на защита на интелектуалния продукт. Проблемът е, че българските фирми нямат много големи финансови възможности и не може да патентоват много неща. А за да защитите ефективно изобретението си, трябва да направите например 50 патента, т.е. да защитите много неща около него (т.нар. патентоване около патента). В противен случай някой друг може да патентова нещо близко до вас и да започне да го произвежда, а ако патентова всичко около вас, след време няма да имате възможности за развитие.

Рисковете на патентоването са, че процедурата изисква вие да разкриете много голяма част от информацията и ноу-хауто си. В същото време има големи компании, които имат специфично патентно разузнаване, и когато вие получите патента си, може да се окаже, че те вече са една крачка пред вас или са патентовали в някоя друга страна. В България има такива случаи на „опарени“, които са се опитали да извадят на светло своето ноу-хау.

► Защо броят на патентите в България е толкова малък?

- Патентите са много удобен инструмент за защита на изобретенията и за възвръщане на вложените усилия, но само ако системата работи. В България тя не работи. Много важно условие е това какво смятате да правите с патента. Има три основни групи патентовачи и всяка от тях има различна мотивация. Някои идват от изследвания от университетите. Други идват от големите компании. Много често те патентоват неща, които никога няма да използват или за да водят патентни войни с други компании. Третата група, която в САЩ е много важна, са т.нар. независими патенти. Те идват от малки фирми (start-ups), които патентоват откритието си с цел да го продадат на инвеститор и след това да разработят нещо друго. Тези „серийни“ откриватели печелят от това, че са си продали патента, фирмата, бизнес идеята като цяло. След време рисковият инвеститор може да качи компанията на борсата и да спечели най-много. Този модел в България не работи.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Нещо повече, той не работи и в доста европейски страни. Като цяло моделът с патентите работи най-добре там, където има развита борса.

Проблемът е свързан и с националната култура. В Южна Европа например, където има предимно семеен бизнес, хората много трудно се разделят с бизнеса си, с „бебето“ си. Типичен пример е Италия. Това е един от проблемите и на българските предприемачи, че те всъщност много трудно се разделят с контрола във фирмата си.

Има български фирми, които успешно се конкурират на международните пазари и имат защитени патенти. Много често обаче патентодържателят не е българската фирма, а фирма, регистрирана в друга държава, макар и от български учредители. В този смисъл патентите може да не се водят на българска фирма или гражданин, макар и реално да са български.

► Защо в България повече физически лица защитават патенти, отколкото фирми?

- При този малък брой трудно може да се отговори статистически, защото трябва да се познава всеки отделен случай. Но да, над две трети от заявките са на физически лица. Най-общо една част от тези, които са регистрирани на физически лица, са всъщност изобретения, направени в БАН или университетите, само че не са регистрирани на името на институцията, а на името на физическите лица. Това обикновено на Запад не е възможно. Там имат много внимателни процедури, така че да се защити интересът както на институцията, така и на физическото лице. Така че основната причина е, че

управленските механизми не са достатъчно добри, включително и след това механизмите за защита и решаване на спорове. Затова всеки предпочита да регистрира патент на собствено име.

На второ място има случаи, в които сте мотивирани да регистрирате патент, защото по това, че имате защитени полезни модели или изобретения, след това ви оценяват в институтите. Това е механизъм за атестация и имате допълнителен стимул да го правите. Това обяснява и защо преди 1989 г. имаше толкова много изобретения, патенти и рационализации, тъй като те носеха странични бонуси, дори и да не се реализират в практиката.

► Доколко е работа на държавата да помага на компаниите да правят разработки и иновации? Не е ли в интерес на самите фирми да инвестират в научно-развойна дейност?

- Това е въпрос на идеология. Една част от хората ще кажат, че държавата трябва да се меси, че трябва да има протекционистична политика, която да помага на българските фирми в конкуренцията с останалите. Част от това мислене е свързано и с подпомагането на патентната дейност. На другия край са тези, които казват, че държавата е лош управленец - лошо взима решения, лошо избира на кого да даде пари тогава, когато ресурсът е ограничен. Аз смятам, че държавата има роля в икономиката, включително и чрез някакви подпомагащи инструменти, най-малкото защото това е доминиращото мислене в Европа. Ако не го правим, ще загубим някакви конкурентни позиции спрямо другите страни. Въпросът

Визитка Кой е Тодор Ялъмов

► От 2001 г. Тодор Ялъмов е координатор на групата по информационни технологии към Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, която се занимава с изследвания на информационното общество, дифузията на ИКТ и тяхното влияние върху иновациите.

► От 2008 г. координира мрежата от инкубатори и технологични паркове в Източна Европа и Централна Азия ECAbit.

► Един от авторите на годишния доклад „Иновации.бг“ на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“.

► Преподавател е в Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

е как да стане това. Моето и на колегите ми мнение е, че поне през следващите няколко години тази помощ трябва да е обвързана с механизми, които са извън държавата. Например компаниите, които спечелят проект в Брюксел, да получават нужното им съфинансиране от държавата. Това донякъде решава проблема с изкривяването на решенията на местна почва. Иначе ние чрез Enterprise Europe Network подпомагаме фирмите в трансфера на технологии, в това число и за защитата на интелектуалната им собственост чрез патенти.

► Какъв е най-успешният модел за финансиране на науката?

- Финансирането на науката е голям проблем. Всички държави финансират собствените си научни центрове и трябва да го правят, защото по този начин се развива всяка национална иновационна система, което има пряк и непряк ефект и върху икономиката. Въпросът е как точно да става това, тъй като критериите, по които се оценява качеството както на резултатите в образованието, така и в науката, са много неясни. Един от хубавите модели в Брюксел е да се отпуснат средства на някой голям учен, с които той да си направи школа. В България също имаме големи учени, но това, че си в общото събрание на академията, не те прави автоматично такъв. Съществуват много по-обективни и лесни за проверка критерии като брой научни публикации и цитати например. Трябва да се подкрепят най-добрите. Както има програми за привличане на инвеститори, така трябва да има програми и за привличане на учени и иноватори.

Издадени патенти за последните 15 години по видове заявители

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Тодор Ялъмов. Въпреки че доминиращият кръг от учени и държавни агенции казват, че щом нямаш патенти, значи не си иновативен, има немалко изследвания, които доказват противното. Съществуват други, много по-отворени бизнес модели, които не се основават на монопол

върху дадено изобретение. Те залагат по-скоро на постоянно развитие с нови и нови идеи, с повече хора, които използват и доработват тези идеи. Фактът, че в България има чудесни примери на динамични и иновативни фирми, го доказва. Нищо че патентите са малко. □

Фирми протестираат срещу министерството на икономиката

Фирми пускат жалба и заради условията по схемата за технологична модернизация по Оперативна програма „Конкурентоспособност“

Фирмите не само не са се отказали от Оперативна програма „Конкурентоспособност“ (ОПК), но и са по-активни от всякога в търсенето на правата си и възможностите да получат субсидии. В петък група потенциални бенефициенти са изпратили жалба до Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) във връзка с ограничаващите условия за кандидатстване по откритата наскоро схема за технологична модернизация на малки и средни предприятия. Те искат условията да бъдат преразгледани и имат планове да се обърнат и към съда. Няколко седмици порано пък друга група компании и техните консултанти изразиха силното си възмущение от факта, че 60% от подадените европроекти за международнопризнати стандарти са отхвърлени. От МИЕТ и подчинената му Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия преминаха на етап „кризисен PR“ и се опитаха чрез прессъобщения и лични срещи с журналисти в късния следобед в петък да обяснят, че не са „лошите“, че си вършат работата по-добре от всякога и че за всяка тяхна постъпка има логично обяснение.

Атака и защита

В жалбата от петък компанията протестира срещу това, че процедурата за технологична модернизация е насочена само към средно- и високотехнологични компании, с което се „орязват“ редица производствени фирми. Отделно за самите допустими кандидати сериозен проблем създава и изискването за големи годишни обороти, а високият минимален финансов праг

на проекта ги задължава да залагат непосилни инвестиции за хиляди и дори милиони левове.

„Нека обжалват, това е тяхно право, но ние не можем да направим нищо на този етап“, казва зам.-министърът на икономиката Евгени Ангелов. От МИЕТ поясняват, че схемата е съгласувана с Комитета за наблюдение, в който има и представители на бизнеса и неправителствените организации. Отделно от миналата година 10 дни преди публикуването на насоките за кандидатстване, потенциалните бенефициенти могат да изпратят своите забележки. „Получихме само три коментара - защо да не се включат като бенефициенти и фирми по Закона за адвокатурата; за затруднения, свързани с попълването на декларация за конфликт на интереси, и една положителна оценка за същността на схемата, но с молба срокът за изпълнение на проекта да е 18 вместо 12 месеца“, казва Грета Добрева, директор на дирекцията „Европейски фондове за конкурентоспособност“ към МИЕТ. От министерството казват, че досега са получавали обвинения, че схемите на ОПК не са достатъчно фокусирани, а след като сега вече правят това, пак има недоволни.

Чрез новата схема се поставят на фокус компании, които носят висока добавена стойност, и сектори, които дори и на световно ниво са признати като двигатели на икономиката. По този начин за субсидии ще се състезават еднотипни компании, а не хлебозавод с ИТ фирма например, посочват от МИЕТ. „Кой е против развитието на високотехнологичните сектори? Ако се окаже, че

► „Нека обжалват, това е тяхно право, но ние не можем да направим нищо на този етап“, казва зам.-министърът на икономиката Евгени Ангелов във връзка с протестите на фирмите за ограничаващите условия по схемата за технологична модернизация

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Визия Предстои „прекрояване“ на програмата

► Основната критика на Европейската комисия към момента е, че схемите на Оперативна програма „Конкурентоспособност“ не са достатъчно фокусирани върху подобряването на конкурентоспособността на фирмите. Това е станало ясно при представянето на резултатите по програмата наскоро. Затова в бъдеще ще се мисли и за „прекрояване“ на ОПК. Желанието на европейските експерти е било голяма част от средствата да бъдат насочени към ос 1, по-която се финансират иновации. „Има разлика между това, което е добре да се случи - да финансираме повече иновации, и визията на бизнеса, който настоява за повече пари за технологично обновление“, казва зам.-министърът на икономиката Евгени Ангелов. Въпреки това обаче може да се очаква подобно пренасочване на средства, като освен това ще се направят стъпки и за създаване на револвиращ фонд за фирмите, които се занимават с иновации. По този начин трябва да се реши основният им проблем, свързан с осигуряване на съфинансиране по проектите им.

Дарина Черкезова

няма достатъчно кандидати, тогава ще таргетираме други сектори“, коментира Евгени Ангелов.

Крайният срок за приемане на проектопредложенията е 1 април. Към есента ще имаме обратна връзка, така че при новата схема, която е планирана за четвъртото тримесечие на годината, ще определим и новите приоритети, казва Добрева. Бизнесът обаче настоява: „Защо да чакаме още една година?“

Контраатака и из- воду

Компании бяха недоволни и от факта, че от над 600 кандидата за международнопризнати стандарти, 215 бяха отхвърлени на етап „административно съответствие“, а 156 на етап „оценка за допустимост“. С други думи - над 60% от кандидатите не са одобрени, а предстои третият етап, „техническа и финансова

оценка“, където ще има ново пресяване. Ситуацията е без прецедент досега. От МИЕТ коментираха, че са „изненадани“, но и че не държавните служители, а самите фирми са виновни за резултатите.

Над 99.5% от кандидатите са имали липсващи документи, казват от оценителната комисия. До всички са били изпратени писма с молба да представят нужните справки, но дори и тогава не всички са реагирали. Освен това в 25% от случаите компанията са декларирали факсове, които се оказва, че не работят. По данни на МИЕТ от всички 113 жалби във връзка с отхвърлените проекти на етап „административно съответствие“ нито една не е била основателна, а от всички 85 свързани с протести по втория етап на оценката 4 са били основателни.

Оказва се, че компанията

не само са подавали непълни комплекти с документи, но често са изпращали и от стария вид годишни финансови отчети, не са били найясно какви точно документи трябва да изпратят, за да докажат професионален опит, как да попълнят декларация за това, че са малко или средно предприятие, какви държавни помощи са получавали и т. н. Затова от МИЕТ обещава при следващите процедури да са още по-обстоятелни в обясненията си. От министерството обявяват и нова информационна кампания в 6 града в страната за периода 1-9 февруари. Първият ден е в Русе, а последният в София. Останалите градове са Варна, Бургас, Пловдив и Враца. Така че фирмите имат възможност да отправят въпроси или критики дори и в пряк контакт с държавните служители.

Въпреки споровете Столичната община намали такса смет за бизнеса

През 2010 г. фирмите са внесли 120 млн. лв. по това перо, а гражданите - само 50 млн. лв.

Въпреки споровете в Столичния общински съвет в крайна сметка на последното си заседание местният парламент е приел намаление на такса смет за бизнеса от 12 на 10 промила върху отчетната стойност на имота. Предложението за това беше направено първоначално от заместник-кмета по финансите

Минко Герджиков, а официално е било внесено като предложение на общинските съветници от ГЕРБ.

Противниците

Единствените противници на предложението са били представителите в Столичния общински съвет на БСП. „Преди избори те се сецат, че са социална партия, и защитават гражданите“, коментира Николай Стойнев от ГЕРБ.

Несправедливото съотношение

Той обясни, че през 2010

г. за такса смет бизнесът е платил 120 млн. лв., а гражданите - само 50 млн. лв. „Това разпределение е несправедливо. От намаляването на такса смет фирмите ще спестят 20 млн. лв., а нали на тях разчитаме да разкриват работни места, да плащат данъци и да осигуряват растежа на БВП, а и развитието на столицата“, обясни Стойнев. По думите му заради кризата общината не може да си позволи да увеличи промилите за таксата за гражданите, която сега е 1.6 промила. Тя ще

си остане в пъти по-ниска от тази, която плащат фирмите.

Първата стъпка

Различни бизнес организации отдавна искат такса смет за фирмите в София да бъде намалена. Преди време заместник-кметът по екологията Мария Бояджийска обясни, че до 2020 г. трябва да се намалява таксата за фирмите и да се увеличава за гражданите, защото сега фирмите изхвърлят по-малко отпадъци, а плащат повече.

Красимира Янева

► Николай Стойнев

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Бизнес климатът продължава да се подобрява

Въпреки положителните очаквания несигурната икономическа обстановка продължава да влияе на основните икономически сектори

Мениджърите от секторите промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги имат все по-оптимистични очаквания за икономическата обстановка в страната. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ) след проведената традиционната анкета сред представители на бизнеса през януари. Статистиката сочи, че индексът, измерващ бизнес климата в България, вече е 6.6 пункта над най-ниската си стойност за последните две години. Общият показател на бизнес климата през януари се е покачил с 1.9 пункта спрямо декември миналата година. Въпреки положителното движение все още не е достигнато дългосрочното средно равнище на показателя, съобщават от института.

Положителни очаквания...

Продължаващият от миналата година оптимизъм на мениджърите за по-благоприятно бизнес състояние на предприятията в следващите шест месеца се отразява и върху показателя за промишлеността. Така през януари той се е увеличил с 4.2 пункта в сравнение с декември 2010 г.

...но съкращенията продължават

Месечната анкета на НСИ показва, че заетите в сектора на ръководни позиции отчитат, че все повече предприятия запазват равнището на производството. Мениджърите имат положителни очаквания за дейността си в следващите три месеца, както и позитивна настройка за износа. Въпреки това намеренията за съкращения на персонал остават на равнището от миналата година. По отношение на продажните цени от сектора нямат очаквания

за поскъпване в следващите 3 месеца.

Несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене си остават основните проблеми за промишлеността през първия месец на 2011 г., казват от НСИ.

Застой сега, по-добри времена до април

Както при промишлеността, така и в строителния сектор имат очаквания за благоприятно развитие на бизнес средата в следващите три месеца. През януари показателят за строителството се е повишил с 0.5 пункта. Несигурната икономическа среда и финансовите проблеми продължават да са основните фактори, затрудняващи дейността в отрасъла, като през последния месец тяхното негативно влияние се засилва, съобщават от НСИ.

Данните на статистиката показват, че строителната активност е намалена в сравнение с края на 2010 г. Въпреки това прогнозите за сектора до април са благоприятни. Строителните предприемачи очакват и известно намаляване на продажните цени.

Натрупване

Продажбите на дребно през последните три месеца са намалели. Продължава и тенденцията за натрупване на стокови запаси у търговците на дребно. Въпреки това от НСИ отчитат възстановяване на положителните нагласи в сектора относно продажбите и поръчките към доставчиците. Търговците на дребно не очакват промяна в продажните цени през следващите 3 месеца.

Негативни очаквания за следващите месеци се отчитат от сектора на услугите. Там анкетата показва, че търсенето на услуги през януари е било по-малко, което се отразява и на прогнозите за следващите три месеца. Освен несигурната икономическа среда върху предприятията от сектора на услугите негативно влияние има и конкуренцията. Мениджърите няма да наемат допълнителен персонал, а продажните цени ще намаляват. □

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Статистика 12% ръст на цените на производител

► С 12% на годишна база са се увеличили цените на производител на вътрешния пазар през декември 2010 г. Само в добивната промишленост ръстът е бил с 14.4%, в преработва-

щата промишленост - с 11.6%, а при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 12.6%, показват данните на Националния статистически институт (НСИ).

► В преработващата промишленост през декември 2010 г. спрямо декември 2009 г. най-голямо увеличение е отчетено при про-

изводството на метали - с 20.9%, производството на текстилни изделия, но без облекло - с 9.4%, и производството на хранителни продукти - с 8.5%.

► С 1.7% през декември 2010 г. спрямо ноември се е повишил индексът на цените на производител на вътрешния пазар. Повишение на цените има в добивната промишле-

ност (1.7%), в преработващата промишленост (2.2%) и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ (0.7%). В преработващата промишленост сериозно увеличение на цените спрямо ноември има при производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 3.6%.

Коментар

Данните на статистиката са противоречиви

В данните, които оповести НСИ, има силни противоречия. При всички случаи има оптимизъм в промишлеността. Той се дължи на покачането на цените на международните пазари на продуктите, които България изнася от своята промишленост, а това, особено при девалвацията на еврото означава конкурентоспособност за българското производство и нарастване на износа. Въпреки това по отношение на общата оценка излиза, че несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене ще бъдат доста сериозни пречка и в по-нататъшното развитие на промишлеността. Не трябва да се забравя, че в нея вече има натрупана опасност от негативни развития, което се вижда и в намеренията

на бизнеса да не прекратява съкращенията през следващите месеци.

Друг парадокс в данните на НСИ са положителните очаквания на строителния бранш на фона на намаляващата по неговите оценки строителна активност. Същото е и при търговците на дребно, които очакват подобрене на бизнеса, но в същото време се наблюдава натрупване на стоковите запаси на търговците, което значи, че оборотите не растат. Ако можем да изведем заключение за всички отрасли - несигурната икономическа среда ще продължава да е най-сериозният фактор, който затруднява бизнеса в очакването му на по-бурно развитие и излизане от кризисната среда. Все пак радостно е, че оптимизъм надделява. □

Божугар Данев,
председател
на Българската
стопанска
камара

Държавата заплаши ОЦК-Кърджали със спиране

Собственикът Валентин Захариев има две седмици, за да предложи план за намаляване на замърсяването на въздуха

Оловно-цинковият комбинат в Кърджали ще трябва да представи в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) план за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух със серен диоксид, кадмий и олово до допустимите нива. Ако това не се случи до две седмици, държавата ще

състави план за прекратяване на дейността на част от оловното производство. Проблемът е от години, а решението беше взето на специално заседание на отрасловия съвет за тристранно сътрудничество „Металургия“, на което присъстваха трима министри - икономическият Трайчо Трайков, социалният Тотю Младенов и екоминистър Нона Караджова.

Собственикът Валентин Захариев поема ангажимент до 2013 г. да приведе изцяло оловното производство в съответствие с екологичното законодателство. □

Замените на гори отново са частично разрешени

Според природозащитниците промените в Закона за горите, които разрешават заменките, са добри и няма да има проблеми

Замените на гори отново са разрешени. Депутатите приеха промени в Закона за горите, според които остава възможността за замяна на държавни гори с частни. Според народни представители от ГЕРБ промените в закона няма да позволят размяната от типа „кон за кокошка“ и ще стават само като способ за изчистване на собствеността. Според еколозите обаче сега е времето прокуратурата и съдът да се намесят и да покажат, че за незаконните замени, които бяха извършени по времето на предишните управляващи, вече има наказания.

Строги правила, а не „кон за кокошка“

Заменките са разрешени, когато държавните гори са с оценка над 100 хил. лв. и се извършват с цел определяне на собствеността, когато са необходими за изпълнение на международен договор или за строежа на обекти от национално значение, или на общински обекти от първостепенно значение. Те ще стават с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието.

Гледната точка на еколозите

„Така записаните текстове не създават опасност. Те не позволяват това, което беше

преди“, коментира Стефан Аврамов от Българска фондация „Биоразнообразие“. Според Тома Белев, председател на сдружение „Зелени Балкани“, замените са елегантен инструмент за решаване на проблеми със собствеността. „Няма да има проблем, защото има цели, които са поставени“, обясни още Белев.

Време за сериозна работа

Според природозащитниците сега е времето, в което прокуратурата трябва да си свърши работата - да покаже, че има наказани по предишните заменки. Той коментира, че ако прокуратурата си свърши работата по отношение на предишните замени, които са обект на престъпление, няма да има проблеми. „Държавната администрация трябва да подхожда отговорно с този иначе добър инструмент замяната“, обясни Белев. Според него прокуратурата трябва да даде обяснение докъде е стигнала със скандалните замени. „В случая топката не е в законодателната и в изпълнителната власт. Тя е в съдебната“, заключи Белев.

И малко спорове

И гласуването на Закона за горите не мина без търкания с опозицията. Според депутатите от ДПС сегаш-

„**Замените са елегантен инструмент за справяне с проблеми със собствеността**

Тома Белев,
председател на сдружение
„Зелени Балкани“

„**Има достатъчно рестрикции върху начина, по който ще се извършват замените, за да няма „кон за кокошка**

Георги Костов,
заместник-министър на
земеделието

ното управление е дошло на власт с идеята заменките да отпаднат, а сега ги връщат.

„През 2003 г. замените са били въведени с идеята за комасация, която сама по себе си не е лоша, но е изпълнена по лош начин. В момента тя не съществува дори юридически като възможност“, обясни заместник-министърът на земеделието Георги Костов. Той допълни още, че думата „замяна“ е превърната в мръсна дума не от сегашното правителство. По думите му сега има достатъчно рестрикции по начина, по който ще се извършва, така че да няма „кон за кокошка“.

Рагослава Димитрова

►Промените в Закона за горите не позволявали замени от типа „кон за кокошка“

Столичната община търси европейски пари за градския транспорт

Общината планира купуване на тролеи с климатик и въвеждането на интелигентна система за управление на трафика в София

Столичната община представи интегриран проект

за модернизация на градския транспорт, с който кандидатства по оперативна програма „Регионално развитие“. През февруари апликационната форма, подготвена със съдействието на европейската програма JASPERS, ще бъде внесена в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Общата

стойност на проекта е 63 млн. EUR, от които 13 млн. EUR се поемат от общината. Очаква се изпълнението му да стартира до края на годината и да завърши до началото на 2013 г.

По-бързо, по-евтино

Основните цели, наべлязани при изготвяне на проекта, са увеличава-

не броя на пътуващите с обществен транспорт, намаляване на времето за пътуване, на пътните произшествия, вредните емисии и разходите за поддръжка и ремонт. Също така приваждане на транспортните средства в съответствие с изискванията за достъпност, подобряване на транспортната инфраструктура и информираността на пътниците.

Проектът има общо 6 компонента, най-големият от които е за подмяна на електротранспорта. Предвижда се закупуване на 50 нископодови тролейбуса за около 33 млн. EUR, с което ще се постигне почти 100% обновяване на тролейбусния парк.

Обновяването на електрическия транспорт е приоритет не само за Столичната община, но и в обоевропейски план във връзка с политиката за ограничаване на вредните емисии, каза зам.-кметът на София Любомир Хри-

стов. Според него ефектът ще бъде понижаване на цената за поддръжка със 70%, намаляване на разходите за електрическа енергия с около 15%, както и увеличаване дела на тролейбусния транспорт от сегашните 13 до 17-18%. Освен че ще отговарят на всички изисквания за екологичност и сигурност, новите тролейбуси ще бъдат оборудвани и с климатик.

Зелена вълна

Друг основен компонент на проекта е изграждането на интелигентна система за управление на трафика, която ще обхваща 20 основни кръстовища и ще осигурява приоритетно движение на минаващите през тях 750 транспортни средства. На 600 от 2500-те спирки в София ще бъдат монтирани електронни табла, а 400 от спирковите навеси ще бъдат обновени.

Проектът предвижда рехабилитация на трамвайната линия по бул. „Бъл-

гария“, което ще позволи удвояване на обема пътници, превозвани по това трасе. Ще бъде изградена и нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“, която да осигури връзка на Студентския град със съществуващата трамвайна мрежа и метрото.

Автобусите ще почакаат

Проектът не включва финансиране за подмяна на автобусния транспорт, който има над 50% дял в транспорта на столицата. Любомир Христов заяви, че поне половината от автобусния парк подлежи на подмяна, но европроектите, по които обновяването на минаващите през тях 750 транспортни средства. На 600 от 2500-те спирки в София ще бъдат монтирани електронни табла, а 400 от спирковите навеси ще бъдат обновени.

Проектът предвижда рехабилитация на трамвайната линия по бул. „Бъл-

►В София е планирано обновяване само на част от автопарка на градския транспорт

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Филип Буров

Премиерът и президентът се оплетоха в обвинения и заплахи за СРС-скандала

На фона на нови разкрития за подслушването Борисов обвини Първанов като организатор на скандала, а той се закачи да го съди

ленов обясни пред БТВ за огромното и почти безконтролно подслушване, осъществявано от агенцията. Според Миленов в ДАНС все още „има документална следа за автентичността на публикуваните разговори“.

Отново за егин съотборник

Според премиера зад разпространението на разговори от СРС-та между министри от кабинета и негови разговори с шефа на Агенция „Митници“ Ваньо Танов стои Георги Първанов. „Всичко започна от пускането на стенограмата му с Дянков, който отиде най-добронамерено да му се извини“, обясни Борисов. Според него появата на тези компромати няма да спре, защото вече е започнала предизборната кампания. „Не би могло подобен материал да стои толкова време в публичното пространство, ако няма неговата намеса“, обясни Борисов.

Преди да открие фестивала на кукерите „Сурва 2011“ в Перник, президентът обясни обвинението на премиера с това, че „вероятно не е преодолел часовата разлика с Япония“. Георги Първанов се закачи да „повдигне дело за клевета“ и да сезира главния прокурор да провери кой записва и огласява информацията.

Ден по-късно премиерът Борисов отговори и на отговора с думите, че Първанов „сигурно е видял какъв университет съм направил и си е изгубил ума. Видял е естакадата, магистралата, университета.“

Докато премиерът и президентът си разменяха любезности, бившият слушател на ДАНС Росен Ми-

е проверката. На 14 март е разговорът между премиера и Михаил Михов - Мишо Бирата. „Не съм водил други разговори освен за Вучката“, отсека той.

Разговорите били манипулирани

Вътрешният министър Цветан Цветанов заяви, че премиерът не е подслушван. По думите му разговорите са манипулирани. „Това, което в момента излиза също като възможност, че може би записите са с продължителност от разпечатките на телефоните и това, което е в аудиозаписите, които бяха гуснати в публичното пространство, може би има разминаване в дължината на разговора, което още веднъж доказва, че има манипулация“, обясни Цветанов. Той не пожела повече да коментира записи с неясен произход. Борисов също каза, че за повече яснота трябва да се изчакаат резултатите от проверките.

Незапознатата прокуратура

Прокуратурата не знае за записите на телефонните разговори на митническия шеф Ваньо Танов. Нито един от телефонните разговори, тиражирани напоследък в общественото пространство, не е ставал достояние на наблюдаващия прокурор Пламен Георгиев, нито на който и да е друг от прокуратурата, съобщиха от службата. Те разпространиха съобщение, в което пише, че това е потвърдено от наблюдаващия прокурор пред подкомисията за контрол върху СРС-та към Народното събрание по време на изслушванията му.

Радослава Димитрова

► Всичко започна от пускането на стенограмата между Първанов и Дянков, който отиде най-добронамерено да му се извини, коментира Борисов по повод скандалните разговори от СРС-та

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Писмо Премиерът иска работна група за СРС-тата

► Бойко Борисов иска да бъде създадена работна група, която да анализира практиката по прилагане на Закона за специалните разузнавателни средства. Целта е да се установи дали има про-

пуски по действащата уредба за използване на СРС-та, които създават възможности за нарушаване на конституционните права на гражданите. Премиерът иска и ако е необходимо, да се промени законът, така че контролът върху СРС-тата да бъде по-добър. „Наше задължение е да създадем условия за сигурност и спокойствие на българ-

ските граждани, така че никога да не се чувства застрашен, ако не е допуснал нарушение на закона“, посочва Борисов в писмо до председателя на Върховния касационен съд Лазар Груев, главния прокурор Борис Велчев и председателя на подкомисията за парламентарен контрол и наблюдение върху използването на СРС-та Явор Номев.

Докладите на България за Шенген бяха отхвърлени

► Приемането на техническите доклади на България от работната група е само първата стъпка към Шенген. След това на ход е Европейският парламент

Надеждите са преправените доклади да бъдат одобрени от работната група към ЕС в средата на февруари

Работната група, която оценява подготовката на България и Румъния за присъединяване към Шенгенското пространство, е върнала двата доклада на България и е одобрила тези на Румъния. Към страната ще бъдат поставени въпроси, на които София трябва да отговори до 9 февруари. Следващата оценка предстои в средата на следващия месец. Това е първата стъпка при приемането на България в Шенген, преди оценката на Европейския парламент и Европейския съвет

Единодушие

Два дни след коментара на докладчика за България и Румъния към Европейския парламент работната група към Европейския

съвет потвърди оценката: Букурещ изпълнява изискванията, но София има проблеми. В сряда Карлос Куельо обяви пред комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, че България има проблем основно на границата с Турция. Гласуваните в петък технически доклади обаче са задължителна стъпка при процедурата по присъединяване към Шенген. Самата работна група представи становището си в средата на януари и според него България не е изпълнила техническите критерии за членство. Сега формално за преработка са върнати докладите за двете информационни системи ШИС и СИРЕНЕ.

Варианти

Официалната дата за присъединяването на България и Румъния към Шенген засега е краят на март. Това обаче е малко вероятно да се случи, след като няколко европейски държави обявиха, че не

смятат двете страни за готови, а Франция и Германия изпратиха официално писмо до европейското председателство с искане за отлагане. Официалната позиция на унгарското председателство е, че ще се постарее членството да стане факт до края на мандата му в средата на годината, но се появиха достатъчно мнения, че реално това няма как да стане преди есента. Преди дни беше лансирана и идеята за „частично“ членство, при което България и Румъния може да се присъединят само с въздушното си пространство, където ЕС няма забележки. След като България отговори на забележките и въпросите по техническите си доклади, следва нова оценка на работната група, която ще стане известна в средата на февруари. Ако те бъдат одобрени по въпроса за членството, трябва да се произнесат още Европейският парламент и съветът на държавните ръководители към ЕС.

Филипа Радинова

Египет има вицепрезидент за първи път от 30 години насам

Над 100 са вече жертвите на протестите срещу 30-годишния режим на Хосни Мубарак

Египетският президент Хосни Мубарак назначи шефа на разузнаването Омар Сюлейман за вицепрезидент. Фактът, че такъв пост се създава за първи път откакто Мубарак пое управлението преди 30 години, беше разтълкуван като сигнал, че президентът може да предаде властта след близо седмица бурни протести срещу безработицата и бедността в страната. След като в събота правителството подаде оставка, Мубарак обяви, че назначава и нов премиер. Този пост ще поеме досегашният министър на авиацията и бивш началник на Военновъздушните сили Ахмед Шафик.

На ръба на анархията

Междувременно хиляди протестиращи останаха в центъра на столицата Кайро до късно през нощта срещу неделя въпреки въведения полицейски час. Грабежите, започнали в редица градове, изправят страната на ръба на анархията, съобщава кореспондентът на BBC. Над 100 са жертвите на уличните вълнения от миналия вторник насам, а около 2000 души са ранени. Вчера стана ясно, че предната нощ хиляди затворници са избягали от четири затвора в страната, след като са запалили пожари и са се сблъскали с охраната.

Въпреки че неделя е първият работен ден от седмицата в Египет, банките и фондовата борса останаха затворени. Комуникациите са силно затруднени. Редица

правителства, включително българското, предупредиха гражданите си да избягват пътувания до страната.

В ръцете на военните

Според наблюдатели назначаването на вицепрезидент и нов премиер едва ли ще успокои протестиращите, тъй като трите най-високи поста в държавата остават под контрола на бивши военни. „Президентът като че ли се опитва да постави страната в такава ситуация, че ако се оттегли, Египет да остане в ръцете на военните и разузнаването“, казва анализатор от Центъра за политически и стратегически проучвания „Ал Ахрам“ пред Bloomberg. Говорителят на Държавния департамент на САЩ пък коментира в Twitter, че обещанието на президента да проведе реформи трябва да бъде последвано от действия.

Световен апел

Повече от час продължи срещата на американския президент Барак Обама с екипа по национална сигурност в събота, на която е била обсъдена ситуацията в Египет. В официално съобщение Белият дом подчерта, че се противопоставя на насилието и че подкрепя предприемането на „конкретни стъпки, които да доведат до политически реформи в Египет“. От Европа също бяха направени призови за избягване на сила. „Призоваваме президента Мубарак на всяка цена да избягва употребата на насилие срещу невържествените граждани, а демонстрантите да упражняват правата си по мирен начин“, се

▶ Армията е по улиците на египетските градове, но протестиращите и военните демонстрират приятелски отношения. Вчера начело на протестите бяха жените и децата

СНИМКИ REUTERS

казва в общо изявление на британския премиер Дейвид Камерън, германския канцлер Ангела Меркел и френския президент Никола Саркози.

Предстоящи избори

Президентът Мубарак все още не е обявил официално дали ще се кандидатира за още един мандат на предстоящите тази година избори. Както той, така и предшественият му Ануар Садат са били вицепрезиденти, преди да поемат най-висшия пост в държавата. Осемдесет и две годишният сега Мубарак се изкачва на власт през 1981 г., след като ислямистки активисти убиват Садат. Поемането на поста от Мубарак отчасти

се дължи на успехите му при постигането на примирие с Израел през 1979 г.

По примера на Тунис

Протестите, които избухнаха в Египет миналия вторник, бяха вдъхновени от бунтовете в Тунис две седмици по-рано. В резултат на тях президентът на страната Бен Али беше свален от поста след 23 години на власт. Подобно на Египет размириците в Тунис започнаха заради поскъпването на храните, високата безработица и недоволството от корупцията във властта. В неделя над 10 хил. души се включиха в мирен протестен митинг и в Алжир с искане за смяна на управляващия режим. ■

Атентаторът от „Домодедово“ е идентифициран

Мъж от Северен Кавказ е извършил терористичния акт на московското летище

Извършителят на самоубийствения атентат на московското летище „Домодедово“, който отне живота на 35 души, беше идентифициран от руските власти. Това е 20-годишен мъж от Северен Кавказ, като името му остава в тайна, докато му приключи разследването.

Цел на удара

Целта на атентата са били основно чужденците на летището, казаха разследващите органи. Ако извършителят е бил изпратен от ислямистка терористична клетка, това ще означава смяна на тактиката на сепаратистките бунтовници в южната част на Русия. Според властите въобще не е случайно, че терорис-

▶ Проверките по всички летища в Русия бяха засилени след атентата на „Домодедово“ в Москва

тичният акт е бил извършен в залата за пристигащи от международни полети.

Най-малко седем са загиналите чужденци от бомбата на летището, включително

един българин с австрийско гражданство. Атентатът повдига и съмнения докол-

ко руските власти могат да осигурят необходимата сигурност за зимната олимпиада в Сочи през 2014 г., както и за Световното първенство по футбол през 2018 г.

Отговорност

Досега никой не е поел отговорност за атентата. Според разследващите обаче ако се съди по метода и размера на акцията, зад удара стоят ислямски сепаратисти. За последните 15 години Русия води две кървави войни в преобладаващо мюсюлманския кавказки регион, който иска да се отдели в самостоятелно емирство по шериатския закон. След акциите на федералните власти повечето размирици бяха изтласкани в планините и съседните провинции. Кавказките бунтовници са поемали отговорност за редица смъртоносни атаки през последните години,

включително атентата в московското метро през март миналата година, когато загинаха 40 души.

„В състояние на анархия“

След взрива на „Домодедово“ бяха уволнени няколко транспортни и полицейски ръководители. Според президента Дмитрий Медведев сигурността на московското летище е била „в състояние на анархия“. В края на миналата седмица долната камара на руския парламент одобри закон за въвеждането на цветни кодове за терористична заплаха. Подобна система беше приета в САЩ след атаките от 11 септември 2001 г. Вашингтон обаче наскоро обяви, че ще я замени с нова, при която ще се предупреждават конкретни хора за конкретни заплахи, тъй като цветните кодове не са ефективни. ■

Резултат 35% скок в продажбите на „София БТ”

Софийската цигарена фабрика „София БТ” има 35% скок в продажбите си за края на декември 2010 г. до 135 млн. лв. Това показват данни в неконсолидираня

отчет на дружеството, което е част от групата на „Булгартабак”, представен пред Българската фондова борса. Нетната печалба на компанията скача до близо 10 млн. лв. спрямо отчетените през 2009 г. едва 99 хил. лв. Дружеството отчита силен спад на търговските си вземания.

Те намаляват до 7.3 млн. лв. спрямо отчетените през 2009 г. близо 60 млн. лв. С обявените данни компанията стана поредното цигарено дружество от групата на „Булгартабак”, което отчита силен скок на финансовите си резултати въпреки отчитането на легалния пазар на цигарени изделия у нас.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

„Булгартабак” няма да сваля цените на цигарите

Кутия от 20 цигари под 4.19 лв. е укриване на акциз или дъмпинг, твърдят от компанията

Държавният тютюнев холдинг „Булгартабак” няма да сваля цените на цигарите, които произвежда и продава на българския пазар. Това обясни за в. „Пари” Александър Манолов, председател на съвета на директорите (СД) на „Булгартабак холдинг” АД по повод искането на изпълнителния директор на Агенция „Митници” Ваньо Танов компанията да предложи евтини цигари за по-бедните граждани в опит да се ограничи контрабандата. Информацията, че цените няма как да се понижат, беше потвърдена и от официално съобщение до медиите, изпратено от „Булгартабак”.

Пресичане на контрабандата

В четвъртък Ваньо Танов поиска от тютюневия холдинг да пусне евтина марка цигари за по-бедното население. Според митническия шеф това ще доведе до ограничаване на контрабандата на цигари. Танов обяви, че през миналата година 5 млрд. къса цигари в България са били продадени, без да е платен акциз за тях. „Не може да се намали цената, защото 86% от стойността на всяка кутия цигари от 20 къса е акциз и ДДС”, каза Александър Манолов. Подобно е и твърдението в прессъобщението на холдинга, където се казва, че при сега действащите ставки около 84% от стойността на една кутия цигари

представляват акциз и ДДС. Затова „Булгартабак” не може да предложи на пазара значително по-евтини от сегашните си марки в ниския ценови сегмент, които успешно да борят предлаганите контрабандни цигари, твърдят от холдинга. Разликата в цената между най-евтината бандеролна цигара и безбандеролните е почти два пъти, обясняват от „Булгартабак”. „В България минималната законна цена за кутия от 20 цигари е 4.19 лв. От тях 35-36 ст. са разходи за производителя и себестойност на продукцията”, категоричен беше Александър Манолов. По думите му дори и холдингът да свали цените и да работи на загуба, пак няма да привлече клиентите, които си купуват евтините контрабандни цигари. Всичко, което се продава под цена от 4.19 лв., е укриване на акциз или дъмпинг, което пак е незаконно”, каза още Александър Манолов.

По-малки разфасовки

Според шефа на митниците увеличението на акциза през миналата година е довело до ръст на контрабандата и по-малко приходи в бюджета от събран акциз. Подобно е обяснението и в допълнителните материали към отчета на „Булгартабак”, както и в отчетите на дъщерните фабрики на холдинга. В началото на миналата година компанията майка и фабриките под шапката на холдинга са за-

губили пазарен дял и клиенти заради шоковото вдигане на цените. През втората половина на годината обаче дружествата в структурата на „Булгартабак” са успели да си върнат част от загубеното. „Пазарният дял на „Булгартабак холдинг” АД не намалява. Понижават се обемите на продажбите на фона на свиване на пазара на цигари с бандерол”, твърди Александър Манолов. По думите му тенденцията в последните 3-4 месеца е делът на държавния холдинг в продажбата на акцизни цигари да се повишава, което се случва за първи път след падане на монопола на „Булгартабак”.

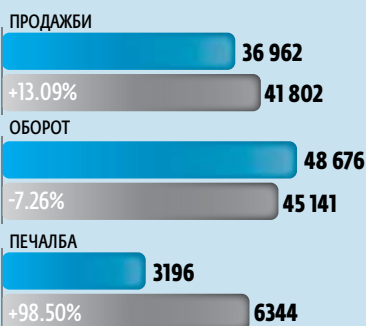
Мярката, която предлага дружеството в помощ на държавата за борба с контрабандата, е пускане на кутии с по 10 цигари в икономичния сегмент. На пазара вече са пуснати по-малки опаковки от марките GD и „Мелник”, които са с цени съответно 2.30 и 2.20 лв. „Булгартабак” предлага на пазара кутия с 10 цигари и от марката „Фемина”. По-малките разфасовки са пуснати в отговор на нуждите на клиентите и са съобразени със сложната финансова ситуация на домакинствата в България, както и като мярка в помощ на държавата в борбата с контрабандата, обясняват от „Булгартабак”.

Експерти коментират, че има вариант за по-ниски цени, но трябва държавата да вземе решение и да

НЕКОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ, В ХИЛ. ЛВ.

● 2009 г.
● 2010 г.

„БУЛГАРТАБАК ХОЛДИНГ” АД

21% ОЧАКВАН РЪСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ ОБЕМИ ПРЕЗ 2011 Г.

В МЛН. КЪСА ЦИГАРИ

В ХИЛ. EUR

В ХИЛ. USD

намали акциза на цигарите от икономичния сегмент. Те обаче добавят, че това може да доведе до хаос със събирането на акциза. Тъй като производители и държава искат да се свие делът на контрабандно продаваните цигари, единственият вариант остава борбата с контрабандата, тъй като цените са на дъното и няма как да падат заради високия акциз.

Атанас Христов

Минималната законна цена на кутия цигари е 4.19 лв.

Пазарният дял на

„Булгартабак холдинг” АД не намалява. Понижават се обемите на продажба на фона на свиване на пазара на продажба на цигари с бандерол. За първи път след падане на монопола на „Булгартабак” нашият дял в продажбата на акцизни цигари се увеличава. Тенденцията се наблюдава вече 3-4 месеца. Големият проблем е свитият пазар на цигари с бандерол. Не може да се намали

Александър Манолов,
председател на СД
на „Булгартабак холдинг” АД

” **Понижение на цените на законно продаваните цигари няма да повлияе на избора, защото кутия контрабандни цигари е 2.5-3 лв.**

цената, защото 86% от стойността на всяка кутия цигари от 20 къса е акциз и ДДС. У нас минималната законна цена за кутия от 20 цигари е 4.19 лв. От тях 35-36 ст. са разходи за производителя и себестойност на продукцията. Заради това не е нормално да се свалят цените. Дори и на загуба да работим, няма как да се понижи толкова цената, че да е на нивото на цигарите без бандерол. Ние обаче сме търговско дружество

и не можем да си позволим да работим на загуба. Понижение на цените на законно продаваните цигари няма да повлияе на избора, защото кутия контрабандни цигари е 2.5-3 лв.

Всички трябва да се борим с контрабандата, защото най-ниската цена е 4.19 лв. за 20 цигари. Всичко, което се продава под тази цена, е укриване на акциз или дъмпинг, което пак е незаконно. **П**

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ИНВЕСТИЦИИ
Инвестирай в България

БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ИНВЕСТИЦИИ (БАИ) започва подготовката на каталог на големите инвестиционни проекти в страната. Каталогът ще бъде под формата на луксозно печатно издание, предназначено за разпространение както от БАИ, така и от други държавни институции. Ще бъде създадена и електронна база данни, която да бъде на разположение на потенциални инвеститори чрез сайта на БАИ.

Проектите трябва да са с очаквана стойност над 500 хил. лева и да са разпределени в следните категории:

1. Промисленост
2. Земеделие и селско стопанство
3. Транспорт, логистика и инфраструктура
4. Туризм
5. Околна среда и възобновяеми енергийни източници
6. Иновативни и творчески проекти
7. Недвижимост

БАИ е правителствена агенция за насърчване на инвестициите към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Екипът на БАИ вярва, че планирания каталог ще подпомогне осъществяването на контакти между потенциални инвеститори и български предприемачи, както и между държавни, общински и областни институции, които искат да развият определен инвестиционен проект в техния ресор.

Заинтересованите могат да се обръщат за повече подробности в БАИ на тел. 02 9855572 или на електронен адрес catalog@investbg.government.bg.

Екзотиката да имаш служител

Разпределението на ценни книжа сред служителите в български компании остава непознат механизъм на трудовия пазар

Трябва да има ясна разлика кой е собственикът и кой работникът. Тази „икономическа максима“ от дълги години властва като бизнес модел в нашите географски ширини и много често продължава да бъде пример за корпоративна култура. Тя обаче малко по малко се пропуква. Практиката просто е в пълно противоречие с все по-налагащия се модел на големите интернационални компании да приковават служителите си, предлагайки им акции от компаниите, в които работят. Практика, която си има примери и в България, но примери, които да преброиш на пръстите на едната ръка.

Новатори и в тази сфера, както в много други, са мултинационалните компании с офиси у нас. Практиката при тях е да стимулират резултатността на служителите си, като раздават акции. Подобен пример е HR, които още през 2008 г. обявиха, че въвеждат подобна схема за мениджмънта на поделенията у нас. Според HR консултантите в големите фармацевтични дружества и софтуерни компании с представителства в България, както и мобилните оператори също използват модела като форма за премиране на служителите си.

За и против

Като всеки нов модел и за раздаването на акции на служителите оценките са много противоречиви. И то най-вече в модела, по който става придобиването на акции. „Моите наблюдения са, че много по-отговорно се приемат подобни стимули, когато акциите се купуват, а не

подаряват, или премии“, коментира управителят на JobTiger Светлозар Петров. По думите му тогава участниците в програмата са по-заинтересовани от това, което получават. И много по-добре, когато книгата се получават на преференциална цена, но все пак има плащане, твърди и Даниела Осиковска, управляващ директор на „Бойден България“. По думите ѝ това е и най-често срещаният вариант за придобиване на книжа от служители на една компания.

Практиката показва гръзо

Колкото и странно да звучи, практиката с български компании показва точно обратното. Акции по-често се раздават на служителите като премии или на възможна най-ниската цена - емисионната. Последният пример с включването на акции като форма за премиране на служители е компанията за потребителско кредитиране „ИзиКредит“, където наскоро бяха разпределени 51 хил. акции сред служителите, придобити на емисионната цена от 1 лев. С акции, раздадени като премии, може да се похвали и софтуерната компания „Бианор холдинг“. Още през 2008 г. в дружеството бяха разпределени 5000 акции на служителите. „Книжката бяха раздадени като премии“, обясни Иван Димитров, HR директор на компанията. По думите му целта е била да мотивират хората да останат за по-дълъг период на работа във фирмата.

Сред пионерите в раздаването на акции за служителите е и друго технологично дружество интернет

компанията „Инвестор. БГ“. Още в началото на тяхната операция тогавашният изпълнителен директор, а сега председател на съвета на директорите Любомир Леков коментира, че разпределянето на акции на служителите не е уредено ясно в законодателството и това много затруднява процеса. Проблемът е, че след като акциите се раздават на служителите, това се третира като възнаграждение и работодателите плащат данък за доходно облагане на физически лица.

Дали заради данъчните неуредици, лошата стратегия на компанията или заради това, че моделът е непознат сред служителите, успеваемостта на повечето кампании досега е доста слаба. „За момента мога да кажа, че нямам много обратна връзка по темата“, каза Иван Димитров. По думите му в „Бианор“ не са случили момента на раздаване на акции, защото борсата се понижи и голяма част от служителите са се демотивирали от това и изобщо не възприемат акциите си като някакъв актив.

Липса на интерес

Незаинтересовани са не само служителите, получили акции, но и потенциалните работници.

„Досега не ми се е случвало при кандидатстване за работа някой от потенциалните служители да попита дали в дружеството има действаща подобна схема за плащане и стимулиране на работниците“, твърди Димитров. „Предложенията за подобно стимулиране не са водещи при избора на работа от страна на един служител“, категорична е и Даниела Осиковска.

ПРИДОБИВАНЕ НА АКЦИИ ОТ СЛУЖИТЕЛИТЕ

Предоставяне на акции на висшия мениджмънт

Отпускане на преференциални цени за всички служители

Раздаване на акции под формата на премии

Раздаване на акции като част от плащане за извънреден труд

Получаване на акции срещу прослужено време

ИЗЧИСЛЕНИЕ НА СТОЙНОСТТА

Когато компанията е непублична, се използва модел на изчисление на стойността

Ако компанията е производствена се използва стойността на ДМА

Ако е от сферата на услугите - потенциалът и за печалба

Когато компанията е публична, пазарна цена е стойността на продажба

За това причина е и сравнително сложният механизъм, по който се изчислява цената на акциите, когато компанията не е публична. А повече дружества у нас са именно непублични. Причината е, че в този случай

няма пазарна цена и тя се определя по формула, състояща се от дълготрайните активи, потенциала за печалба и още куп финансови коефициенти.

„Не трябва да се забравя, че когато влизаш в компа-

нията, ставаш предприемач и може да понесеш и загубите от това“, обяснява липсата на интерес сред служителите Светлозар Петров. Това е и риск, а служителите у нас са свикнали с по-прозаич-

В нашия проект участваха служители от всички звена

При нас раздаването беше еднократно през 2008 г., като в програмата се включиха служители от всички нива, а не само мениджъри. Имаше заложен обективни и субективни критерии. Програмата беше предназначена главно за служители, които са с по-дълъг стаж във фирмата. Целта ни беше естествено да мотивираме хората да останат за по-дълъг период на работа във фирмата. Предоставянето на акциите беше

Иван Димитров, HR „Бианор“

„За момента ефектът не е много добър, хората не виждат голям плюс от това да притежават акции

безвъзмездно, като те бяха отчетени като премии към служителите. За момента ефектът не е много добър, хората не виждат голям плюс от това да притежават акции. Факт е, че борсата падна и всичко това създава неприятно усещане у хората, които ги получиха. Просто у нас все още няма опит с подобен стимули и хората предпочитат нещо „по-натурално“ като социален пакет. Разбира се, това не е някаква свръхноваторска

практика. тя съществува от дълги години в развитите страни. За момента мога да кажа, че нямам много обратна връзка.

Досега обаче не ми се е случвало при кандидатстване за работа някой от потенциалните служители да попита дали в дружеството има действаща подобна схема за плащане и стимулиране на работниците. Със сигурност моделът не е толкова познат за хората. ▣

Идеята ни да раздадем акции да стимулираме служителите

Акциите са с номинал 1 лв. всяка, като всеки служител може да ги продаде, ако иска. Идеята е да се стимулират служителите, като всеки се чувства предприемач. Цената, която ще получат срещу акциите, зависи от печалбата на компанията.

Ако нетната печалба е около 9 млн. лв., цената на акция ще е 7-8 лв. Ако служителите искат, могат и да ги задържат. Ние ще им осигурим пазар на акциите чрез така нареченото обратно изкупуване.

Станимир Василев, изпълнителен директор на ИззиКредит

„Цената, която ще получат срещу акциите, зависи от печалбата на компанията

Ел акционер

Мнения

Приема се повече като екзотика

Моите наблюдения са, че това е доста непознат модел. Прилагат го главно мултинационални компании, които имат представителство у нас. На нашия трудов пазар интересът към него е доста променлив. Дори мога да кажа, че не се приема с голямо доверие. Хората дори когато им се предлагат бонусни схеми, са недоверчиви дали наистина ще се работи точно по тях, дали няма скрити условия. Иначе моделът не е нещо кой знае колко новаторско. Дори и ние го прилагаме.

В повечето случаи моделът се използва за висшия мениджмънт и твърде рядко за обикновените служители. Вариантите са или акциите да се раздават без плащане, или да се дават преференциални цени за служителите. Моите наблюдения са, че е по-добре, когато се купуват, а не подаряват, или премии. Просто тогава участниците в програмата са по-заинтересовани от това, което получават. Възприемат го и с по-голяма отговорност. Често акции се раздават и за прослужено време. Съществуват и варианти за плащане в акции, когато се работи

Светлозар Петров,
управител на JobTiger

„Хората дори когато им се предлагат бонусни схеми, са недоверчиви дали наистина ще се работи точно по тях, дали няма скрити условия

над нормата. Това е много често използвано за инженерни бюра, адвокатски кантори и др. У нас обаче не е ползвано.

Ние не сме публична компания, но нямаме проблеми с остойностяването. Има си механизма по оценка на компанията и не е трудно един юрист да напише правилата по обратното изкупуване. От хората се приема като някаква екзотика. Не трябва да се забравя, че когато влизаш в компанията, ставаш предприемач и може да понесеш и загубите от това. Това е и риск. □

Схемата е позната най-вече при мултинационални компании

ни, но пък реалистични стимули. Така трудовият пазар продължава да се диктува от простите формулировки на образуване при заплатата, а акциите остават екзотика.

Мирослав Иванов

Моделът на раздаване на акции към служителите като форма на мотивиране за работата им все повече навлиза на българския пазар. Слушайте главно са за работещи на мениджърски нива. Най-често те получават правото да купят акции на преференциални цени, а не книжа като „подарък“. Естествено смисълът на този модел е това, че акциите с течение на времето ще поскъпнат и служителите биха имали чисто финансово изгода от операцията, ако решат и когато решат да продават своите акции. Лидери в тази практика са големите наднационални компании. При тях служителите в националните звена на някоя голяма компания получават акции от дружеството майка. Тези големи компании много често са листвани на борсата. В стандартния вариант в договора за покупката са описани механизъмът, по който се изчислява цената на акцията, както и вариантите на обратно изкупуване.

Даниела Осиковска,
„Байгон“

„Все повече и дружествата, и служителите откриват този модел на стимулиране на работата

Когато компанията е производствена, много често във формулата на изчисление са залегнали дълготрайните материални активи. Ако обаче е дружество от производствения сектор, оценката се базира на това какъв е потенциалът за печалба. Предложенията за подобно стимулиране обаче не са водещи при избора на работа от страна на един служител. Не мисля, че те може да бъдат препъникамък пред намирането на работа. □

Загубата на БФБ се повишава над 8 пъти

Общите приходи на дружеството се свиват с близо 24%

Неконсолидирани финансови резултати, в хил. лв.

БФБ АД 2009	БФБ АД 2010	ПРОМЯНА 2009 2010 в %
ПРОДАЖБИ 2569	ПРОДАЖБИ 2014	-21,60%
ОБОРОТ 3059	ОБОРОТ 2333	-23,73%
РАЗХОДИ 3108	РАЗХОДИ 2700	-13,13%
-44 ПЕЧАЛБА	-367 ПЕЧАЛБА	734,09%

Загубата на „Българска фондова борса“ АД се е увеличила 8.3 пъти през 2010 г., показва неконсолидираният отчет на акционерното дружество. Това е първият отчет, който БФБ изкарва след придобития в началото на годината публичен статут. Отрицателният финансов резултат на борсата през 2010 г. е 367 хил. лв. спрямо 44 хил. лв. през 2009 г.

Продажбите на дружеството са намалели с 21.6% до малко над 2 млн. лв. Общите приходи се свиват с 23.7% и за миналата година са 2.3 млн. лв. Основната причина за понижението на приходите на БФБ са ниските обороти на капиталовия пазар, които водят до ниски комисиони за борсовия оператор. Още при листването на акциите на акционерното дружество БФБ на пода на БФБ анализатори очакваха 2010 г. да завърши със загуба и пониски приходи. Разходите за дейността на компанията са

намалели с 13.1% на годишна база и през 2010 г. са 2.7 млн. лв. Най-голямото перо в разходите са плащанията към Deutsche Boerse за използване на платформата за търговия Xetra, която беше въведена през 2008 г.

В петък акциите на Българската фондова борса се понижиха с 1.19% до 2.50 лв. за акция. По позицията на дружеството бяха сключени 30 сделки, в които 12

161 лота сменяха собственика си. Пазарната капитализация на дружеството БФБ е 16.5 млн. лв. Акциите на борсата се качиха за търговия на капиталовия пазар на 6 януари тази година, като цената на затваряне в първия ден беше 2.43 лв., което означава, че последната цена е с 2.88% по-висока от стойността на затваряне в първия ден на търговията. □

КУПЕТЕ НА DVD И BLU-RAY

ПЪРВИТЕ 50 НОВИ АБОНАТА НА В. ПАРИ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ ПОЛУЧАВАТ ПОДАРЪК DVD С ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“

Заявете своя абонамент за В. Пари на http://www.pari.bg/static/Abonamentna_forma или на +359 2 4395 853

© 2010 Twentieth Century Fox Film Corporation and Dune Entertainment III, LLC. All Rights Reserved.
© 2011 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. All Rights Reserved. TWENTIETH CENTURY FOX, FOX and associated logos are trademarks of Twentieth Century Fox Film Corporation and its related entities.

A FILMS

ВСИЧКИ НАСТОЯЩИ АБОНАТИ МОГАТ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ 15% ОТСТЪПКА ЗА DVD И 10% ОТСТЪПКА ЗА BLU-RAY ПРИ ПОКУПКА НА ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“ ОТ ВЕРИГА МАГАЗИНИ Orange center (БЕЗ „БИЗНЕС ПАРК СОФИЯ“) ПРИ ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОМОЦИОНАНИЯ ТАЛОН В ПЕРИОДА 31.1.2011 - 14.3.2011 г.

КТБ е привлякла с 35% повече депозити през 2010 г.

Печалбата на банката е с 3.5% над предварително планирания резултат

► Основната причина за ръста на финансовия ни резултат е увеличението на активите през миналата година, каза Цветан Василев

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Корпоративна търговска банка АД е привлякла с 35.3% повече депозити през 2010 г., показва отчетът на публичната банка, предаден на БФБ. Влоговете в края на миналата година достигат 2.4 млрд. лв., като през 2010 г. са се увеличили с 617.7 млн. лв.

„Няма държавни пари сред привлечените нови депозити, а голяма част от средствата са депозирани от физически лица”, каза в „Пари” Цветан Василев, председател на надзорния съвет (НС) и мажоритарен собственик на КТБ. По думите му няма голям привлечен клиент, който да е вложил много пари накуп. В средата на миналата година банката беше посочена от Министерството на финансите като финансовата институция, която държи най-много от депозитите на държавните компании (виж карето). „Повечето депозити са благодарение на целенасочената политика на банката да работи за диверсификация на пасива”, твърди Цветан Василев.

Приходи и печалба

През миналата година нетните приходи от лихви на банката са нараснали със 17% на годишна база до 76.8 млн. лв. Нетният доход от такси и комисиони през 2010 г. е 14.4

млн. лв., което е с 6% повече спрямо година по-рано.

Нетната печалба на КТБ през миналата година се е повишила с 23% и достига 74.4 млн. лв. Това е с 3.5% над предварително планирания финансов резултат, се казва в доклада за дейността на трезора. Активите на банката са се увеличили с 32.6% до 2.7 млрд. лв. „Основната причина за ръста на финансовия ни резултат е увеличението на активите през миналата година”, добави Цветан Василев. Според него по-важното е, че средногодишно през 2010 г. банката постоянно е работила с над 30% повече активи спрямо 2009 г. „Благодарение на това отчитаме и ръст на печалбата”, категоричен е

Цветан Василев.

Портфейл

В края на миналата година кредитният портфейл на КТБ е 1.7 млрд. лв., което е близо 20% ръст на годишна база. В доклада за дейността се казва, че качеството на портфейла е добро, като 3.4% от отпуснатите заеми, или 57.4 млн. лв., са класифицирани извън групата „редовни”.

Мажоритарният собственик в КТБ Цветан Василев има 57.3% от капитала. Василев държи книгата чрез „Бромек” ЕООД, на което е едноличен 100% собственик. Другият голям акционер е Bulgarian Acquisition Company II с 30% от акциите на КТБ.

Атанас Христоф

Влогове

Държавни фирми депозират в КТБ

► Според справка, представена от Министерството на финансите в края на март 2010 г., 48% от свободните пари на големите държавни фирми са на депозит в Корпоративна търговска банка. Сумата е около 408 млн. лв. След това финансовото

министерство изготви критерии, по които ще се избират банките за депозитиране на парите на държавните фирми. До момента и това е на етап идеен проект и няма ясно разписани правила. В началото на годината стана ясно, че и Европейската комисия е изпратила проверка по казуса с държавните пари в КТБ. От финансовото министерство обаче отпекото и заявиха, че проверката е съвсем рутинна.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

гр. София 1051, ул. "Триадица" №2

ОБЯВЯВА

КОНКУРС ЗА НАЗНАЧАВАНЕ НА ДЪРЖАВЕН СЛУЖИТЕЛ на основание чл.10а, ал.1 и 2 от Закона за държавния служител, във връзка с чл. 14, ал.1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители

ЗА 1 БРОЙ "НАЧАЛНИК-ОТДЕЛ" "ФИНАНСОВО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ И УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕНОСТТА" в дирекция "АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО И ФИНАНСОВО-СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ"

1. Минимални и специфични изисквания, предвидени в нормативните актове и групи изисквания за заемане на длъжността:

минимална степен на завършено образование: висше – магистър; минимален ранг: II младши или 6 години професионален опит – в областта на бюджетното счетоводство; предпочитана специалност – счетоводство и контрол, финанси, икономика, стопанско управление; умения и квалификации, носещи предимство за кандидатите: много добри компютърни умения, работа със счетоводен софтуер; знания в областта на: нормативната уредба и изискванията, свързани с финансово-счетоводната дейност и програмното бюджетране в публичния сектор, финансиране на проекти; умения: за работа в екип, комуникативност.

Длъжността се заема по служебно правоотношение, като кандидатите следва да отговарят на условията на чл. 7 от Закона за държавния служител.

Кратко описание на длъжността, съгласно утвърдената длъжностна характеристика:

Отговаря за финансово-счетоводната дейност и управлението на собствеността в агенцията.

2. Конкурсът ще се проведе чрез тест и интервю.

3. Необходими документи: заявление по образец, съгласно Приложение №2 към чл. 17 ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители /НПКДС/; декларация по чл. 17 ал. 2 т. 1 от НПКДС; копия от документи за придобитата образователна степен, за допълнителни квалификации; копия от документи за професионален опит.

4. Документите се подават в деловодството на ДАЗД в срок от 10 календарни дни от публикуването; лице за контакт: Галя Ризова, тел.(02)933-90-30.

5. Списъците или съобщенията във връзка с конкурса ще се обявят в интернет страницата на ДАЗД – www.sacr.government.bg и на информационното табло на агенцията- София, ул. "Триадица" 2.

6. Минималният размер на основната заплата: 393 лв.

"РУЕН ХОЛДИНГ" АД, гр. Кюстендил, уведомява, че е публикувал на 27.01.2010 година в Комисията за финансов надзор и "БФБ-София" АД Неконсолидирания финансов отчет на дружеството за четвърто тримесечие на 2010 година. Желаетелите могат да се запознаят с отчетите в седището на дружеството, гр.Кюстендил, ул. "Оборище" 5, всеки работен ден от 9 до 17 часа".

Samsung влиза на пазара на лаптопи у нас

Фирмата стартира със седем модела и ще се стреми към лидерство на пазара

Южнокорейската компания Samsung Electronics обяви, че стъпва на пазара на преносими компютри в България. У нас технологичната фирма представя нетбукове от сериите N и NF, а от лаптопите - RV, R, RF и SF. Те ще се разпространяват във веригите магазини „Технополис”, „Техномаркет”, „Public” и „Зора”. Дистрибутори на Samsung за България са и „Солиatron”, и „Поликомп”. Всички преносими компютри ще се предлагат с Intel процесори. От компанията казаха, че ще се стремят към „лидерска позиция” в този сегмент.

Собствено производство

Шакир Ахмедов, мениджър ИТ продукти в Samsung Electronics за България, заяви, че преносимите компютри имат важна роля в стратегията на компанията. Той допълни, че Samsung е един

от най-бързо развиващите се производители на компютри в света. Samsung е световен лидер в производството на дисплеи в продуктови категории като телевизори, мобилни телефони, монитори и преносими компютри, както и основен доставчик на продуктови компоненти на водещи технологични компании специално при преносимите компютри. Консолидираните продажби на компанията за 2009 г. са 116.8 млрд. USD, а само за първите девет месеца на миналата година печалбата на фирмата е била най-голямата в цялата нейна история. Ахмедов обясни добрите резултати на корпорацията именно с производството на собствени части.

Екотехнологии

От компанията казаха също, че в тяхната производствена концепция е залегнала грижата за околната среда. От Samsung твърдят, че производството на техните продукти оставя много нисък въглероден отпечатък. Допълнително всеки лаптоп има сертификат Energy Star

► Samsung влиза на пазара със седем нови модела

5. Новите опаковки на лаптопите са с 20% по-малки, а при нетбуковете - с 25% в сравнение с 2009 г., което оказва съществено влияние

при преноса на компютрите, в резултат на което намаляват и въглеродните емисии при транспортирането им.

Пламен Димитров

Ford Motor отчете рекордна печалба за 2010 г.

► Печалбата на Ford за 2010 г. е по-висока, отколкото през най-силните години за сектора

Въпреки все още слабия автомобилен пазар в САЩ детройтският производител отбеляза най-добрите си резултати от 10 години насам

Американският автомобилен производител Ford Motor отчете най-високата си годишна печалба за последните десет години. Отличният резултат се дължи на мерките за съкращаване на разходите, по-добрите коли и постепенното възстановяване на икономиката.

Безпрецедентно

Печалбата на компанията за 2010 г. достигна 6.6 млрд. USD в сравнение с едва 2.7 млрд. USD за предходната година. Приходите нараснаха с 4% и достигнаха 120.9 млрд. USD. „Резултатите ни за 2010 г. надминаха очакванията ни“, коментира главният изпълнителен директор на Ford Алън Мълали. По думите му инвестициите на компанията в момента в продукти, технологии и засилване на позициите по целия свят са безпрецедентни по размер.

Още по-впечатляващи

Резултатите на Ford са още по-впечатляващи на фона на факта, че автомобилният пазар в САЩ все още не се е възстановил напълно. През 2010 г. в страната са били пласирани само 11.6 млн. коли, което е вторият най-слаб резултат за последните 20 години. Освен това печалбата на детройтския производител е била по-висока, отколкото през най-силните години за сектора между 2001 и 2007 г., когато продажбите на коли не падаха под 16-17 млн. броя.

Дългове

За четвъртото тримесечие на годината обаче Ford отчита намаление на печалбата до 190 млн. USD спрямо 886 млн. USD година по-рано. Това се дължи на сделка за конвертиране на дълг, която е „изляла“ близо 2 млрд. USD от резултата. Продажбите са се свили с 6.6% и са достигнали 32.5 млрд. USD. След като през последните години компанията активно заемаше средства, за да реструктурира дейността си, през 2010 г. тя е успяла да свие дълговете си с 43% (14.5 млрд. USD).

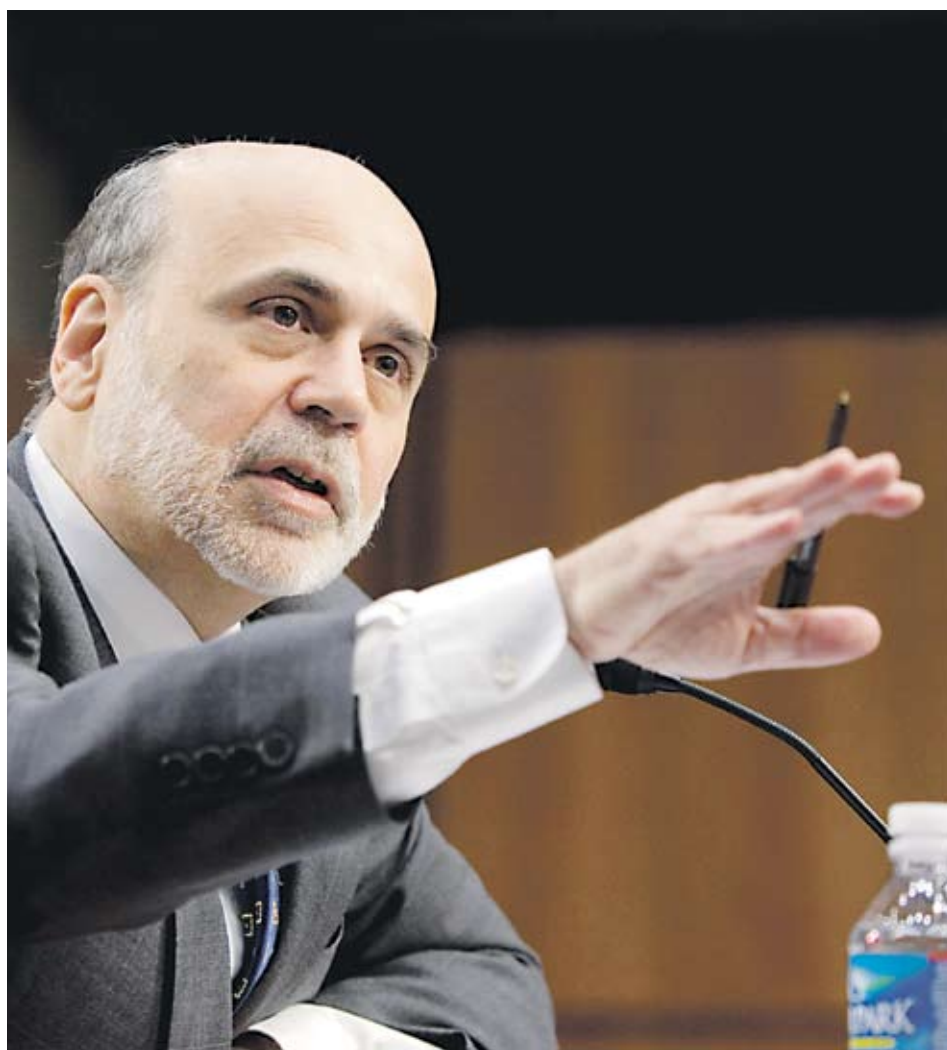
Само една от големите банки в САЩ не е била заплашена от фалит

Председателят на Федералния резерв описва последната финансова криза като най-тежката в историята

Дванадесет от тринадесетте най-големи финансови компании в САЩ са били на ръба на фалита в разгара на кризата през 2008 г. Това става ясно от непубликувано досега изказване, което председателят на Федералния резерв Бен Бернанке е направил пред разследващата комисия през ноември 2009 г., съобщи Reuters. Бележките бяха публикувани в края на миналата седмица като част от окончателния доклад на Комисията за разследване на финансовата криза.

Неизвестно изключение

„Ако погледнете компанията, които са били под натиск през този период, ще видите, че само една не е била изправена пред сериозен риск от фалит“, пише в документа. По думите на централния banker дори и най-могъщата инвестиционна банка Goldman Sachs е била сред застрашените компании. Главният изпълнителен директор на трезора Лойд Бланкфайн също е казал на комисията, че е бил „сериозно притеснен“, но въпреки това Goldman Sachs е успяла да поддържа огромна ликвидност през целия период. В доклада не се посочва коя е банката изключение, за която Бернанке не е имал опасения за фалит. По думите му обаче това е била най-тежката криза във финансовата история, по-тежка дори и от

► Прег разследващата комисия Бен Бернанке е посочил, че дори и Goldman Sachs е била сред застрашените финансови компании

СНИМКИ BLOOMBERG

Голямата депресия.

Кой е виновен

Окончателният доклад на 10-членната комисия е подписан само от шестимата демократи в нея. Документът критикува налаганата от бившия председател на Фед Алън Грийнспан политика на дерегулация и посочва, че правителството е имало предостатъчно механизми да предотврати кризата. В друг доклад

трима от републиканците в комисията оправдават действията на Грийнспан. Според тях паричната политика на САЩ може да е допринесла за кредитния балон, но не го е предизвикала. Има и трети доклад от четвъртия републиканец, който обяснява причините за кризата с жилищната политика на САЩ. За разлика от твърденията на някои банкери и трите документа на комисията заключават,

че финансовата криза не е била неизбежна. „Кризата е резултат от човешки действия и липса на действия“, пише във финалния документ.

Междувременно на Световния икономически форум в Давос президентът на Франция Никола Саркози заяви, че кризата е довела до десетки милиони безработни, които по никакъв начин не са виновни, но въпреки това са платили за нея. □

ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА

6000 СТАРА ЗАГОРА, бул. "Цар Симеон Велики" 107, тел. 042/614 614, факс 042/25 91 32

на основание Заповед № РД-25-128/28.01.2011г. на Кмета на Община Стара Загора

ОБЯВЯВА:

Публичен търг с явно наддаване за продажба на недвижими имоти, частна общинска собственост, както следва:

№ по ред	Село, № на имота, квартал	Площ на имота /кв.м./	Начална тръжна цена/лева без ДДС/	Депозит /лева/	Съпка за наддаване /лева/
1	УПИ III – 609общ., кв.63, с. Оряховица, общ. Стара Загора	3 060	9 200	2 000	1 000
2	УПИ I – 620общ., кв.64, с. Оряховица, общ. Стара Загора	7 840	23 500	5 000	2 000
3	УПИ I – 529, кв.14, с. Змейово, общ. Стара Загора	493	9 000	2 000	1 000
4	ПИ №000527, местност - "Стария двор", НТП – друга изоставена нива, кат.-IX, по КВС на с. Змейово, общ. Стара Загора	4 419	9 000	2 000	1 000
5	ПИ №000532, местност - "Заг бетера", НТП – нива, кат.-IX, по КВС на с. Змейово, общ. Стара Загора	615	5 000	1 000	500
6	ПИ №101023, местност - "Бряста", НТП – нива, кат.-X, по КВС на с. Остра могила, общ. Стара Загора	486	2 000	500	200

Депозитите за участие в търга се внасят по б.с/ка на община Стара Загора: "Юробанк и ЕФ Джи България" АД, ВИС код: ВРВВБGSF; IBAN: BG 45 ВРВВ 7935 3375 755 401 до 17.00 ч. на 17.02.2011г.

Търгът да се проведе на 21.02.2011г. от 10.00 часа в Зала "Фойе" на Общината.

Тръжната документация да се предостава на желаещите за участие в срок до 17.00 ч. на 17.02.2011г. от Център за услуги и информация на общината – работно място 5, срещу 50 лева за всеки обект, внесени в касата на община Стара Загора.

Подването на необходимите документи, се извършва в деня на търга в часа, обявен за начало на търга пред Комисията.

Допълнителна информация на тел. 042/ 614 676.

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАВЕЗКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНТА НА ЕДНА ГРАДСКА ПАЗОСЪР

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPE-1111
СЪС СВОИТЕ СЛУЖБИ
РЕЧНО-СТОПНО

16 ПАЗАРИ

► Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Януари	Февруари
Суров петрол	NYMEX	USD/б	88,08	88,08
Брент	ICE	USD/б	98,69	98,69
Газвол	ICE	USD/т	829,25	829,25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,32	4,32
Бензин 95	NYMEX	USD/т	857	-
Нафта	NYMEX	USD/т	836	-

► Фючърс на агрокултура

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Януари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	306,08
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	257,81
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	228,89
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	3691,36
Kaiko		NYBOT	USD/m	3303,00
Kafoe	Arabica	NYBOT	USD/m	5371,47
Соя	No.2	ICE	USD/m	521,02
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	821,60

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

►Spot цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9590	9570
Калай	LME	USD/т	29900	29600
Олово	LME	USD/т	2545	2455
Цинк	LME	USD/т	2300	2340
Алуминий	LME	USD/т	2455	2473,25
Никел	LME	USD/т	26825	26550
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2310	2240

► Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1334	1334
Сребро	LME	USD/тр.у.	27,6	27,6
Платина	LME	USD/тр.у.	1796,6	1800
Паладий	LME	USD/тр.у.	812,7	815,7
Родий	LME	USD/тр.у.	2500	2500

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent 1бу. овец = 15.4224 кг; 1 lb. = 0.4536 кг; 1 owt = 50 кг.; 1 gal. = 3,785 л; 1MT = 1000 kg

► Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,48812
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,79183
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46812
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,56441
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,24337
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	27,3667
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62454
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,30314
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,91786
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,64609
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,08121
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,64960
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,30759
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,78321
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,29502
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75547
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,20780
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,77206
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2,48470
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,10812
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,37456
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,89839
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,56404
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,85528
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,17769
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13923
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,94496
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,60860
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,49163
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,19236

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предходната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2011 г.

► Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,42232	0,00966
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,51027	-0,03346
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,43347	0,00073
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,51123	-0,00023
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,16279	-0,00364
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,06594	-0,00267
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62387	-0,00007
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,27184	-0,00357
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,83171	0,00127
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,63482	-0,00391
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,19849	0,03165
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,57991	0,00152
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,88462	-0,02391
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,11716	-0,00952
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	0,00000	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,73451	0,01736
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,28020	-0,00200
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,77462	0,00236
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,18461	-0,00381
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,67042	-0,00334
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2,46544	-0,00311
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,10856	0,00594
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,23508	0,00225
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,99433	-0,02255
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,59395	0,01033
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,80394	-0,00830
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,20923	-0,00195
ТАЙЛАНДСКИ ДОЛАР	THB	100	4,60333	0,00051
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,60333	-0,02710
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,94748	-0,08221
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,42657	0,00662
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,00843	-0,00588
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1873,27000	-32,13000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 31.01.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

X Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖЪМЪНТ

Raiffeisen Capital Management

X

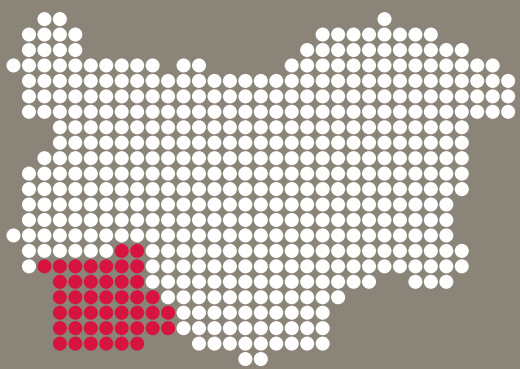
Фондове на Райфайзен Капиталманаж Гезелшафт м.б.Х. за дата 27.01.2011 г.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 27.01.2011 г.				Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	
		Над 10 000 евро	Над 20 001 евро	Над 30 001 евро	Над 40 001 евро	
консервативен	USD	157,72	156,95	156,18	155,79	153,87
консервативен	EUR	11,75	11,69	11,63	11,60	11,46
консервативен	EUR	82,34	81,94	81,54	81,14	79,94
балансирен	EUR	103,43	102,93	102,43	101,93	100,42
балансирен	EUR	800,43	796,55	792,66	788,78	777,12
високодоходен	EUR	194,25	193,33	192,40	191,48	185,00
високодоходен	EUR	86,99	86,57	86,15	85,73	83,64
високодоходен	EUR	169,10	168,29	167,48	166,67	162,60
високодоходен	EUR	344,63	342,99	341,35	339,71	328,22
високодоходен	EUR	203,26	202,29	201,32	200,36	193,58
високодоходен	EUR	255,72	254,50	253,28	252,06	243,54
високодоходен	EUR	99,48	99,00	98,53	98,06	94,74
консервативен	EUR	239,84	238,70	237,56	236,41	228,42

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

► Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. от (млн)	ЦОМ	Договорност и Риск					
				От началото на годината (не се анюализира)	Спаѓантно отклонение	За последните 12 месеца	От началото на публ. продажба (анюализирана)		
				за поръчки над 20000 лв.	за поръчки от 2000 до 20000	за поръчки над 20000 лв.	след края на 2-та трим.	прези края на 2-та трим.	Начало на публ. предлагане
Автора Капитал АД	Смисен - балансирен	5.0416	5.0416	1,77%	15,13%	3,63%	-20,28%	21.01.2008	
Автора Кепитъл - балансирен	Смисен - балансирен	5.0668	5.0416	1,77%	15,13%	3,63%	-20,28%	21.01.2008	
Автора Кепитъл - сглоба COMMONFOY FUND	фонд в акции	7.5581	7.5581	0,02%	13,42%	11,95%	-8,86%	23.01.2008	
ДФ Автора Кепитъл Оligantorno Европа	фонд в акции	10.1896	10.3424	-0,08%	0,09%	1,19%	-1,60%	23.09.2009	
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.3184	2.3184	4,44%	29,31%	-8,29%	-51,62%	12.11.2007	
ДФ Активна Високодоходен	Смисен - балансирен	2.7170	2.7170	4,36%	25,85%	-9,18%	-45,17%	12.11.2007	
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	11.5258	11.5258	0,47%	10,10%	6,74%	6,35%	06.10.2008	
ДФ Астра Кеш	фонд в акции	11.1444	10.9485	0,0000	10,75%	3,16%	4,50%	10.10.2008	
ДФ Астра Баланс	фонд в акции	10.5711	10.4588	0,0000	12,76%	2,14%	1,98%	06.10.2008	
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смисен - балансирен	14.1838	14.0434	3,64%	6,11%	5,09%	6,84%	14.12.2005	
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и облигации	фонд в акции	8.7253	8.6389	8,23%	11,47%	4,83%	-2,48%	01.03.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	4.4392	4.3952	1,42%	13,62%	-23,59%	-16,38%	21.06.2006	
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8.2276	7.9880	2,35%	11,65%	1,77%	-7,60%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енегетика	фонд в акции	11.6258	11.2872	3,15%	12,72%	6,85%	4,15%	05.02.2008	
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	12.3212	12.3212	0,43%	0,22%	7,83%	8,72%	03.06.2008	
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смисен - балансирен	82.6847	82.3953	-0,01%	1,11%	-0,51%	-4,14%	20.11.2006	
ДФ БОМ Балансирен Капитал	фонд в акции	50.0777	49.8213	2,58%	1,91%	-3,25%	-11,93%	20.11.2006	
ДФ Болкани	фонд в акции	64.6413	64.3181	0,06%	4,78%	-12,20%	-10,65%	03.10.2007	
Барчев Мениджинг Къмпани ЕАД	фонд в акции	101.4235	99.9135	3,22%	2,94%	-1,65%	0,17%	04.01.2007	
ДФ Барчев Високодоходен фонд	Смисен - балансирен	79.7084	78.5216	0,52%	2,26%	-4,37%	-6,49%	25.06.2007	
ДФ Барчев Балансирен фонд									
ДСК Управление на Активи АД	фонд в облигации	1.33545	1.33279	0,80%	0,68%	5,88%	5,73%	01.12.2005	
ДФ ДСК Стандарт	Смисен - балансирен	1.12489	1.11817	2,48%	3,88%	4,04%	2,24%	01.12.2005	
ДФ ДСК Баланс	фонд в акции	0.81131	0.79266	5,14%	8,53%	4,28%	-4,35%	01.03.2006	
ДФ ДСК Растек	Смисен - консервативен	0.76362	0.75906	1,12%	2,86%	4,22%	-8,96%	07.03.2008	
ДФ ДСК Имоти	Смисен - консервативен	1.05957	1.05640	0,27%	0,35%	2,98%	3,27%	07.05.2009	
ДФ ДСК Евро Актив									
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смисен - балансирен	103.0342	102.0090	3,18%	6,47%	-0,78%	0,49%	07.12.2005	
ДФ Елана Балансирен Евро Фонд	Смисен - балансирен	106.8894	105.8258	5,55%	5,55%	-3,29%	1,26%	06.03.2006	
ДФ Елана Балансирен Долоар Фонд	фонд в акции	89.0868	87.7604	5,27%	9,38%	-2,31%	-0,86%	20.06.2005	
ДФ Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	125.5265	125.5265	0,65%	0,36%	8,29%	7,25%	31.10.2007	
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Смисен - консервативен	94.9627	94.6167	0,18%	1,81%	3,55%	-1,74%	01.02.2008	
ДФ Елана Долар Фонд	Смисен - консервативен	108.6213	108.1877	0,43%	0,29%	5,73%	5,30%	01.07.2009	
ДФ Елана Еврофонд	фонд в акции	101.9588	100.9493	0,0000	N/A	N/A	N/A	15.11.2010	
ДФ Елана Глобален Фонд Акции									
Златен Лев Капитал АД	Смисен - балансирен	5.1444	5.1136	5,75%	8,09%	4,48%	5,38%	08.07.1999	
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0368	1.0316	1.0291	9,46%	13,79%	-2,11%	1,59%	01.06.2009
Капман Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	10.0244	10.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010	
ДФ Капман Фикс	Смисен - балансирен	18.8159	18.6847	6,68%	7				

СПЕЦИАЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ

ЮГОЗАПАД

Пари

РЕГИОНАЛЕН

БИЗНЕС

Надеждите на Пиринския край са свързани с магистрала "Струма"

Компаниите от строителния бизнес, хотелиери и ресторантьори се подготвят за старта на строителството

► Магистрала "Струма" ще донесе бизнес на строителите и приходи за всички, които ще обслужват стоквите потоци, пътуващи от Европа към Гърция и обратно

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Визитка Проектът "Струма" накратко

► Магистрала "Струма" е част от Общоевропейския транспортен коридор № 4 в отсечката от пътния възел "Даскалово" до ГКПП "Кулата".

► Остават за изграждане 132 км от Долна Диканя до ГКПП "Кулата", които са разделени на четири участъка.

► Три от тях - лот 1, 2 и 4 - вече са проектирани и се очаква да стартират през 2011 г., а строителството да бъде завършено през 2013 г. Прогнозният бюджет на трите лота от проекта е 250 хил. EUR.

► Четвъртият участък - Лот 3 "Благовезраг - Сандански" - предстои да бъде проектиран през периода 2010-2013 г., а строителството му да се осъществи в периода 2014-2020 г.

Всички в Пиринския край очакват магистрала "Струма" и предчувствията им за изход от кризата се свързват с нея. Първо, защото ще донесе бизнес на строителите за не по-малко от 600 млн. лв. И второ, ще носи приходи за всички, които ще обслужват стоквите потоци, пътуващи от Европа към Гърция и обратно.

Инвестиции в очаквания

Представителите на бизнеса в района правят сериозни инвестиции във връзка с очакванията за мащабното инфраструктурно строителство. Нещо повече - по-интелигентните строителни компании правят така, че магистралата по никакъв начин да не може да ги заобиколи. Най-големият пътен строител "Агромах" ООД например инвестира в нови мощности, пряко свързани с изграждането на пътища.

Става въпрос за високопроизводителни системи за производство на базовите материали, които се влагат във всеки път. Нещо повече, компанията така реструктурира екипа си, че да бъде достатъчно гъвкава точно в пътното строителство.

"Симпролит" АД построил завод близо до магистралата, с който ще намали цената на различни изделия от бетон с до 15%. При това инвестицията е в ноу-хау, което е непознато досега в страната и има перспектива да заеме добър пазарен дял в бранша.

Дори и хотелиерите, ресторантьорите и фермерите кроят планове как да настанят, да хранят и да поят хората, които ще дойдат тук, за да строят магистралата. Инвестициите на бизнеса от изброените отрасли, разбира се, привличат и потоци от пари, предоставени на кредит от финансовите институции.

За 1.5 часа от София до Кулата

"Не може за среща в България, която ще продължи най-много един час, да се пътува шест часа в едната и шест часа в другата посока", казва управителят на "Агромах" АД Виктор Велев, който беше ходил до Шумен. Като специалист в управлението на инфраструктурна строителна компания той е уверен, че магистралата може да бъде построена бързо и пътят Кулата - София ще се взема за час и половина. Спестено време - два часа и половина. Умножете го по бройката на автомобилите, които преминават по този път всекидневно - 27 хил. - и ще получите огромен национален ресурс от време, допълва той. Но докато проектът бъде завършен, този национален ресурс ще продължава да се пилее.

Михаил Ванчев

<http://simprolit-bg.com>

от новите идеи към
новите технологии!

СИМПРОЛИТ СИСТЕМАТА ВКЛЮЧВА:

- топлоизолационни плочи за фасади; • блокове за външни стени; • блокове за преградни вътрешни стени; • преградни панели; • звукоизолационни панели; • хидроизолационни панели; • топлоизолационни плочи за подове и покриви; • плочи и панели с друго предназначение.

Симпролит системата включва и Симпролит Монолит - монолитен полистиролбетон, който се прилага широко в строителството.

БЛАГОЕВГРАД, офис ул. Джеймс Баучер, 13 тел./факс: 073/ 83 36 34
СИМИТЛИ, м. „Орловец“, с. Крупник
„Завод за производство на бетонови изделия“
тел.: 0748/71 081, тел./факс: 0748/71 202
email: simprolit.bulgaria@gmail.com

Ролман: През 2011 г. очаквам 20% ръст в производството на облекло

Около 60% от оборота на "Пирин-Текс" идва от германския пазар, но облеклата на компанията се продават добре и във Франция, Швейцария, Гърция и Турция

Бертрам Ролман е отдаден на бизнеса си с шиене на дрехи. Дори хобито му е такова: създава енергоспестяващи машини, предназначени за шивашката индустрия. Благодарение на ентузиазма на Ролман и усилената работа на близо 2500 отлично обучени работници в неговата компания "Пирин-Текс" Гоце Делчев вече е разпознаваемо място в европейския бизнес с облекла.

Съживяване

Пред портала на "Пирин-Текс" чакат тирове с чуждестранна регистрация. В двора също има камиони, в които се товарят стотици облекла. Всичко това е за износ. "В момента доверието на чуждестранните клиенти се възстановява, а поръчките растат", казва

Бертрам Ролман. Очакванията му са, че през 2011 г. браншът ще отчете 20% ръст. "Приятно е, когато чуждестранни клиенти питат за повече капацитет и за още добри български предприятия, които добре може да шият дрехи", казва собственикът на "Пирин-Текс". Той допълва, че компанията е постигнала ръст от 15% през миналата година и е изпратила кризата в историята.

Ефективност

"Фирмите, които правят качествени марки дрехи, не са номади. Защото за успешното им производство трябва да създадеш висок стандарт и висока култура на работа, нещо, което се постига с години. Не мога да си позволя заради няколко евро в повече днес да съм тук, а утре - другаде", обяснява своята българска уседналост Бертрам Ролман. Едно работно място в "Пирин-Текс" например струва около 20 хил. лв. Компанията обаче е ефективна не със стойността на своите активи, а с изключителната производителност на всеки работник. "Това

► Собственикът на "Пирин-Текс" Бертрам Ролман казва, че компанията приключва 2010 г. с 15% ръст и изпраща кризата в историята

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

е начинът да се впишем в глобалната икономика", убеден е Бертрам Ролман.

За 2011 г. се очаква годишен оборот от около 40 млн. лв., като приходите само от марката Rollmann се очаква да бъдат към 4 млн. лв. "Много ми се иска да е обратното, но всяко нещо с

времето си", казва германският индустриалец. Около 60% от оборота на компанията идват от германския пазар, но облеклата на "Пирин-Текс" се продават добре и във Франция, Швейцария, Гърция и Турция. "Ще бъде точно ако кажем, че в момента "Пирин-Текс" е

водещият производител на мъжко облекло в Европа", доволен е Бертрам Ролман. Той казва, че компанията е приета като стратегически партньор и вече сключва договори за години напред.

Марката

За първи път Ролман започва

да продава дрехи под своята марка Rollmann през 1997 г. "За това трябва не само мечта, но и солидна производствена, финансова и човешка база", категоричен е той. Нужна е и добра тактика, защото, ако дори една година пазарът не приеме новата маркова колекция или има криза, ситуацията става много тежка за производителя. Новите пазари и ишлетето обаче може да дадат стабилност и увереност дори в кризисни времена.

"Не трябва да задълбочаваме кризата с намаляване на заплащането на работниците, защото това е бумеранг, който накрая ще удари бизнеса", казва Ролман. Според него България сега има нужда от повече производствени, а не от търговски фирми, защото внасяните стоки смъкват ликвидност от пазарите, а търговията няма да създаде ново богатство за страната. Самият Ролман следва тази своя икономическа логика. Всеки ден неговата компания произвежда 2800 мъжки сака, 2000 панталона, 100 дамски сака, 150 дамски панталона или поли. А хората обичат да ги носят.

Михаил Ванчев

Благоевград е слабото място на туризма в цялата област

В студентския град има над 600 заведения и места за развлечения, но хотелската база не е добре развита

Туризмът в един град върви тогава, когато кметът му разбира от туризъм. Това твърди председателят на Съвета по туризъм в Благоевград Здравка Чимева. И ако повечето от големите и по-малките градчета в Благоевградско вече са се наложили като атрактивни туристически дестинации, то самият областен център - градът Благоевград, е слабото място на областта.

Спомени за хотел "Ален мак"

"Два автобуса хора да дойдат и няма къде да ги настанам на едно място", казва Чимева. Някой може би ще се сети за големия хотел "Ален мак". Тогава този някой със сигурност не е виждал хотела наскоро, защото иначе поне от благоприличие щеше да спазва правилото "За мъртвите или добро, или нищо", казва тя. Просто не е необходимо да се качваш по етажите, за да се

убедиш, че мъртвилото не е само в тъмното, студено и мръсно фойе, описва Чимева ситуацията към днешна дата.

Вървим по пари

Здравка Чимева е в туристическия бранш от 1968 г. Някъде по това време в Благоевград идва холандски собственик на хотели и училища по хотелиерство, за да им разкаже как прави туризъм в своята страна. "Помня и досега неговите

думи: Пътищата на България са посипани с пари от единия край до другия, но вие не умеете да се наведете да ги вземете", разказва Чимева.

Според оценката на председателя на Съвета по туризъм в Благоевград градът е малко по-встрахни от развития в региона спортен, SPA, религиозен и културен туризъм. Но в същото време в него може да се развият конгресен и бизнес туризъм, както

и донякъде културен туризъм. Туроператорите от града се чувстват неудобно, когато трябва да говорят за материалната база на своя отрасъл. Има малки хотелчета, които не може да поемат група от 40-50 души, защото все пак си има изисквания за настаняване на такива групи. "Да не говорим, че нито един колега от страната или чужбина не би допуснал групата му да бъде разцепена на две", казва Чимева.

Всичко за студента

В Благоевград има много лицензирани заведения за хранене и за развлечения - над 600. Причината е, че Благоевград е студентски град. Всеки собственик на заведение и инвеститор се съобразява именно с потребностите на студентите и техния бюджет, което в повечето случаи определя и качеството на тези заведения. Леглата за туристи са около 1000, но в това число, разбира се, са и леглата в частни квартири. Иначе казано, градът няма добра хотелска база. Те обаче са сравнително добре заети особено по време на сесии на задочниците, както и от командированите за ден-два в югозападния град.

Инициативите в областта

"В Благоевградско кметовете се вземат много на сериозно. Кметът на малкото с. Струмьяни Валентин Чиликов прави невероятни неща, за които тук, в областния център, дори не можем да мечтаем", казва с известна завист Здравка Чимева. Там има невероятен празник на виното през февруари и всяка година това мероприятие се разширява, разказва

тя. И има защо - струмянчани хвалят вината си по изключително атрактивен начин. Кметът на Банско Александър Краваров също е невероятен и прави всичко, за да просперира туризмът в града му, допълва Чимева. Колегата му Тотю Тотев, който е кмет на Сандански, също разбира от туризъм и го подкрепя, продължава да хвали Чимева.

На гости на комшиите

Благоевградчани отдавна са почитатели на неделното "отскачане" до съседна Гърция и по-малко до Македония. Хората се качват на колите си и отиват в Солун, Кавала и Драма - малко на разходка, малко на плаж. Групови пътувания до Гърция обаче логично няма. Туроператорите в Благоевград обаче са много активни в предлагането на български маршрути.

Очевидно е, че не само област Благоевград, но и самият областен център има какво да предложи на туристите. Въпросът обаче опира до това не само да се осъзнава този потенциал, но и да се предприемат реални действия, за да се използва.

Михаил Ванчев

► Благоевград има потенциал за развитие на конгресен туризъм и донякъде на културен туризъм, коментира председателят на Съвета по туризъм в града Здравка Чимева

Бизнесът в Банско не слиза от скиите

► През февруари в Банско ще се проведе световната купа по ски. "Този, който организира състезания от световната купа, печели престиж и известност, другите 2 хил. курорта минават в графата "и други", казва кметът Александър Краваров

До 2-3 години ще приключат мащабните програми за развитие на инфраструктурата и озеленяването на планинския курорт

Преди години по време на редовна сесия на местния "парламент" в Банско един общински съветник атакува кмета с крилатия израз: "Време е да слезем от скиите". "И като слезем от скиите, на какво да се качим - на мотиката ли", срязал го кметът. От тази сесия нататък общинският съвет и Александър Краваров не слизат от скиите. Защото:

► Ако млякото се изкупува по 15 ст., механиците в Банско го купуват по 1 лв.

► Ако килограм агнешко се изкупува по 3 лв., механиците дават по 10 лв.

► И мебелното производство се съживи покрай строителството на хотелите.

Услугите в туристическия отрасъл вече носят добавена стойност, която прави региона привлекателен за живеене.

Стратегия до 2013 г.

Банско има стратегия за развитие до 2013 г., която според кмета вече се

според кмета вече се нуждае от преработка. На града му трябва още 2-3 години, за да реализира програмата за развитие на инфраструктурата главно в туристическите зони. "Трябват ни още толкова и за да осъществим програмата си за озеленяване и благоустрояване и Банско ще бъде един европейски град", категоричен е Краваров.

Събитието на зимата

В света има 2 хил. зимни курорта и само на 30 от тях световната федерация по ски гласува доверие да организират състезания за световната купа по ски. "Конкурентната борба е жестока и аз съм щастлив, че по мое време се проведе световна купа за жени и през февруари тази година ще се проведат състезанията от световната купа по ски", казва кметът на Банско. Този, който организира състезания от световната купа, печели престиж и известност, другите 2 хил. курорта минават в графата "и други", допълва Краваров. До 23 януари 20 национални телевизии вече бяха заявили директни предавания.

► Кризата пожали, но не погмина Банско. Инвестициите са намалели, хотелите и ресторантите не са пълни, а и другите отрасли понесат загуби

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

"Добре дошли"

Кризата пожали, но не погмина Банско. Инвестициите са намалели, хотелите и ресторантите не са пълни, а и другите отрасли понесат загуби. "Трябва да ви кажа обаче, че въпреки това бизнесът е много отзивчив към събитията, които правим в града", доволен е кметът. Когато организираме световна купа или джаз фестивал, театрален фестивал, фолклорен фестивал или фестивал на оперната музика - бизнесът поема разходите по пребиваването на организаторите. "Не

трябва да забравяме и за гостоприемството на моите съграждани, така че всички са добре дошли при нас", отправя отворена покана кметът Краваров.

Михаил Ванчев

20

► национални телевизии са заявили директни предавания на световната купа по ски в Банско през февруари

Банско - зимната столица на Балканите

Престижното отличие "Зимна столица на Балканите" бе обявено на церемония в рамките на Международното туристическо изложение (International Fair of Tourism) в сръбския град Нови Сад. Предложението за високата награда е на ръководството на Балканската асоциация на хотелиерите и ресторантьорите. Наградата "Зимна столица на Балканите" бе връчена на кмета на община Банско Александър Краваров в присъствието на над 1000 гости.

Банско - Световна купа по ски за мъже (26.02-27.02.2011)

В света има 2000 зимни курорта. И само на 30 от тях световната федерация по ски гласува доверието да организират състезания за световната купа по ски. "Това е една жестока конкурентна борба и аз съм щастлив, че по мое време се проведе световна купа за жени и сега през февруари ще бъдат състезанията от световната купа по ски" - казва кметът на Банско Александър Краваров. До 23 януари 20 национални телевизии вече бяха заявили директни предавания.

Очаква се около 200 милиона зрители по света да наблюдават състезанията по телевизията. Стартовете са на писта „Бъндерица“, като в първия ден ще се състои суперкомбинация - супергигантски слалом и слалом в един манш, а през втория ден ще се проведе само слалом в два манша. В организацията на това голямо събитие ще бъдат заети между 800 и 1000 души.

www.bansko.bg
www.banskocity.bg
2770 Банско
пл. Н. Вапцаров 1
тел. 0749/88 611
факс: 0749/88 633

Винен репортаж

В Благоевградско може да се намери от домашно вино до бутикови продукти

Младите винарски изби в района имат не само собствени лозя и техника, но и собствени марки вина

С толкова слънце, с хубави почви и мек климат от долините на Струма и Места Благоевградският регион е орисан да произвежда вино. И го прави от векове. Няма селска къща, в която стопаните да не си спомнят как техните прадеди са правели червени и бели вина. И, тихо да не чуят данъчните, но и сега мнозина припечелват по нещо допълнително от продажбата на вина домашно производство. Просто застават на пътя на туристите и показват тубички с бели и червени вина. Както беше изписал един пътен винопродавец, "Който разбира - тука се спира". И наистина спираха шофьори, опитваха, пазаряха се, но купуваха.

Лечението на "болното" вино

Като заговорихме за традиции - дори Банско, който е доста нависоко, за да може да се похвали с хубави вина, е бил от изключително значение за едрите винотърговци от Южна България и Северна Гърция. Градът е бил "лечебница за вино". Който не знае - виното е жив

организъм и понякога се разболява. Затова в кози мехове и дъбови бурета "болното" вино се качвало в Банско, където хладината и чистият въздух правели чудо. Виното се избистряло, цветът му ставал жив и напитката придобивала невероятен вкус. Разбира се, в Банско се изпращали на "санаториум" само скъпите вина.

На градус

Няма как да си представим региона и без "лутата ракия". В някои малки селца като Гореме дори си имат песен - за горемската ракия, разбира се. А в Разлог и в съседното с. Бяна пък имат едно невероятно умалително за местната скоросмъртница, на която казват с умиление и с много топлина в гласа "рачийца".

Уникалната част

Регионът е характерен с две уникални вина, произведени от ендемитни сортове грозде - Мелнишко и Керацуда. Първото - червено, направено от гроздето на широката мелнишка лоза. Второто - бяло, от сорта "Кераца", за който и гърците имат претенции, че е техен. Но тук, на Балканите, е така - границите са толкова условни и толкова често са се променяли, че е нормално да бъркаме. Във всеки случай

и двата сорта грозде виреят най-добре по долното течение на Струма.

Новата генерация

Новата генерация винопроизводители от региона е на по-малко от десет години. Младите винарски изби се отличават с няколко неща - имат собствени лозя, собствена техника за винификация на гроздето, много често използват френски дъбови бъчви и най-важното имат собствени марки вина, които налагат на пазара. Правят го с ентузиазъм и това дори се усеща във вината им (или поне в най-добрите).

Винарската изба "Вини - Бошкилов" е точно от тази нова генерация. Създадена е през 2003 г., а собствените ѝ 270 дка лозови насаждения са в землището на с. Ласкарево край Сандански и са на 10 години. "Избрахме три сорта грозде - "Мерло", "Каберне совиньон" и "Ранна мелнишка лоза", казва управителят Николай Бошкилов.

Още със създаването на изба "Вини - Бошкилов" собствениците се ориентират към бутиково, а не към масово производство. "Въпрос на възможности, но и въпрос на желание е да се правят уникални вина", казва Бошкилов. Той е убеден, че силата на неговата марка е във вината от един сорт и точно тях налага на пазара, като ги вмества в ценови граници от 7 до 15 лв. Имаше преди няколко години колеги от бранша, които сериозно бяха надценили вината си, но свиването на пазара показа мястото на всеки, коментира Бошкилов.

Вино в бъчва за двукратна употреба

По-скъпото вино на "Вини - Бошкилов" отлежава във френски дъбови бъчви - ба-

►Въпрос на възможности, но и въпрос на желание е да се правят уникални вина", казва Николай Бошкилов

СНИМКА АВТОРЪТ

рици, като всяка струва 600 EUR и може да се зареди максимум два пъти. Това означава, че стойността на 500 л елитно вино - два пъти по 225 л, трябва да включи цената на бъчвата. Или приблизително по 1 EUR на бутилка повече, отколкото струват вината от по-ниския клас, пресмята Бошкилов. Винарите впрочем спорят дали след две зареждания бъчвата може да се претърже със специална фреза от вътре до здрав дъб и мнозина правят точно така. Николай Бошкилов обаче е категорично против. Французите, които предлагат обработени бъчви след няколко зареждания, ги продават на много по-ниски цени, т.е. и те са преценили, че качеството на дъба не е едно и също.

Покрай кризата обаче винарският бранш и в Пиринско изпитва затрудненията с непроданото вино и неизкупеното или много евтино изкупеното грозде. Николай Бошкилов обаче е оптимист: "Няма неизпито вино. Трябва ни само малко време."

Михаил Ванчев

Тънка сметка Около 5 хил. лв. за декар лозя и техника

►Създаването на нови лозя в Благоевградския регион най-често е свързано с финансиране по предприемаческата програма САПАРД. Земята край Сандански и Петрич, където са повече млади лозя, и сега не е много скъпа. Цена-

та на 1 гка нови насаждения, включително земя и техника, е около 5 хил. лв. Лесно се прави сметка, че в началото гроздето може да се винифицира на ишлеме, а когато инвеститорът се замogne - да направи и собствена винарска изба. "Това е вярно, но само донякъде. Инвеститорите обикновено не слагат в сметките колко трудоемък е нашият отрасъл", казва управителят на "Вини - Бошкилов" Николай Бошкилов.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Уважаеми Майстори на хубавото Вино!

По традиция, всяка година се събираме в Делчево, за да изберем Баш Майстора на хубавите бели и червени вина!

Всички, които искат да тестват майсторлъка си за цвят, мирис и вкус на домашното или фирмено вино, което сами произвеждат, могат да участват в Конкурса. Пригответе двулитрова бутилка, сипете виното в нея, надпишете я и я предайте най-късно до 04 февруари, петък, 13.00 ч в: „Шапковата Кръчма“ в Делчево, в Гоце Делчев, при леля Сирма на фонтаните или в „Шарената Къща“ - ул. Генерал Ковачев № 13, срещу хотел Неврокоп, входа - до цветарския магазин. Дегустациите започват в събота, 05 февруари, в „Шапковата Кръчма“, в 14.00ч, с председателството на Иван Калинов/енолог/.

Можете да присъствате, да наблюдавате, да участвате в дискусията след това и да му пиинете по едно няколко пъти с хубаво мезе!

„Шапковътъ кръчма“ - атракция за познавачи!

Класическия ансамбъл и хармоничното съчетание от механа, терасиран двор с бар беко и хотелска база (съчетание от съвременен лукс и битов Вкус), гарантира идеални условия за селски туризъм.

Базата разполага с 16 места за настаняване, кръчмата побира 75 гости, а в двора могат да се наслаждават на жива музика и панорама още 120 души. Тук можете да опитате традиционни ястия, местни вина и ракии, екологични плодове и зеленчуци, млечни и месни специалитети - до машинно приготвени от грижливи ръце.

ШАПКОВАТЪ КРЪЧМА

www.delchevo.eu

КОНТАКТИ

село Делчево
община Гоце Делчев
GSM: +359 888 393 636
+359 888 699 048

GPS координати
N 41° 33' 19,2"
E 23° 41' 49,1"

КОРПОРАТИВНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

“Пирин-Текс” - с поглед в бъдещето

За двадесет години от създаването си компанията “Пирин-Текс” вече е най-големият европейски производител на висококачествена мъжка конфекция. Това е успех, постигнат чрез изграждането на солиден производствен, финансов и човешки потенциал. И разбира се, той в голяма степен се дължи на управителя Б. Ролман, който приложи на практика своето виждане за развитие.

Rollmann спечели доверието на клиента

Мъжко облекло, отговарящо на европейските стандарти, се произвежда и в България.

Доказателство за това е търговската марка Rollmann, която се оценява от потребителите като гаранция за високо качество, подчертаваща индивидуалността на мъжа. Независимо от кризата и слабата конюнктура в сектора мъжка мода е планирано разкриването на 3 нови търговски обекта през 2011 г., в които може да се закупят известните на българския пазар облекла. Малцина обаче знаят, че те се произвеждат във фирма “Пирин-Текс”, град Гоце Делчев. Тук се изработват и облеклата за най-известните, големи европейски марки. Фирмата е стратегически партньор на клиентите си, предлагаща решения на голяма част от проблемите им във веригата на доставка на материали. Развитието на

международния моден пазар през последните месеци, преориентирането на възложителите в търсенето на нови производствени места, както и предлаганите от “Пирин-Текс” възможности доведоха до нарастването на поръчките.

След кризата 550 нови работни места

Резкият спад на продажбите на модни продукти в световен мащаб, който започна още през 2008 г., принуди ръководството на компанията да намали числеността на персонала с 650 души. А чрез постигнатото споразумение между управители, работници и синдикати за 30-дневен неплатен отпуск през 2009 г. се даде глътка въздух и възможност да се защити дружеството от сериозни финансови затруднения, като същевременно се запазят възможно най-голям брой работни места. Впрочем “Пирин-Текс” ЕООД постигна ръст от 15 на 100 през миналата година, а очакванията за 2011 г. са нарастване на оборотите с около 40 млн. лв. Още в началото на 2010 г. с първите позитивни индикации от световните пазари започна нов курс на разширяване и разрастване на производството. Показателен е фактът, че само през последните 12 месеца са открити нови 550 работни места. Общият брой на работните места е 2500.

Най-големият работодател на Югоза-**падна България**

продължава и през 2011 г. да разкрива нови работни места. Желаетелите да започнат работа са много не само поради добрия имидж на фирмата, но и заради адекватната корпоративна политика. Изразена както в грижите за работниците и служителите, така и в проявата на ангажираност към проблемите на екологията и на общността, в която компанията развива дейността си.

“Пирин-Текс” развива значителна дарителска и спонсорска дейност не само на територията на община Гоце Делчев, но и извън нея. Подкрепя реализирането на определени проекти в областта на изкуството, културата, спорта и образованието. Социално отговорните инициативи спомогат за изграждането на позитивния социален имидж на фирмата в съответствие с нейната мисия, визия и ценности. През м. юли 2010 г. година приключи успешно проведеният социален одит по BSCI (Бизнес инициатива за социално съгласие).

Коопериране с местния бизнес

Разширяването на производствената дейност е свързано не само с разкриването на нови работни места, но така също и със създаването на добри бизнес взаимоотношения с фирми от района на Гоце Делчев. На тях се възлагат за изпълнение неголеми по обем

Дялово разпределение по европейски страни пазарите на произведените от “Пирин-Текс” стоки може да се разделят по следния начин: 65% от изнесената продукция е за Германия, 15% за Швейцария, 14% за Франция, 4% за Гърция и 2% за Италия

поръчки. По този начин се предоставя възможност на малките производители да се запознаят и привикнат към изискванията на международния пазар, както и да изградят определена нова фирмена култура.

Перспективи за развитието

Финансовата криза преди 2 години показа и нещо друго - оцеляват онези фирми, които проявяват гъвкавост и адаптивност, стремеж и желание за оцеляване в икономическата джунгла.

Поуката за мнозина, както

и за “Пирин-Текс” бе, че трябва да се търсят нови производства, да се разшири асортиментът на предлаганите стоки и услуги. В този смисъл е и стремежът през последните месеци да се развият, внедрят и предложат нови, неспецифични за компанията технологии и дейности.

Един от най-наболените въпроси, отправени към съвременното производство, е свързан с екологията и съхраняването на ресурсите. Управителите на компанията имат ясна визия по проблема. Дружеството предоставя възможност на отговорния бизнес в страната да даде своя принос в опазването на околната среда, като изкупува образувания технологичен отпадък и го предава за последващо рециклиране. В тази връзка преди няколко години бе изграден нов цех за обработка на отпадъци, който освен всичко останало дава възможност на хора в неравностойно положение на пазара на труда да се трудят достойно.

Енергийна и ресурсна ефективност (консултиране)

“Пирин-Текс” като един от най-големите европейски производители на облекло възприема своята отговорност към опазването на околната среда и е поел предизвикателството да намали разхода на първична енергия в съотношение спрямо продукцията с 30% в рамките на 10 години. В търсене на оптимизацията на енергийната ефективност екипът за развитие на фирмата постига трайни резултати в различни детайли от производството. В момента квалифицирани кадри предлагат помощ за планиране, инсталиране и поддържане на уеб-базира-

на система за мониторинг и дистанционно управление на всички системи за енергийна ефективност в предприятията. Към днешна дата освен основното производство във фирмата се създават и енергоспестяващи устройства, предназначени за гладка техника.

Развитието на специализиран софтуер

Компанията разработва и внедрява системи и иновативни ИТ продукти за фирми от шивашката индустрия. Целта е да се помогне на производителите в управлението на човешките ресурси, производствения процес и качеството. Разработеният от специалистите на фирмата софтуер дава възможност за въвеждане на всякакъв вид данни, свързани с продукта, генериране на различни видове доклади и справки и вземане на оптимални решения.

Бизнесът не може без специалисти

Друга насока в политиката на фирмата е погледът към бъдещето на човешките ресурси. В новоизградения учебен център към фирмата има възможност за професионално обучение на квалифицирани кадри за шивашката промишленост. “Не можем да изискваме от държавата да направи професионален център за всяка отделна професия. Бизнесът трябва да е готов сам да инвестира в професионалното обучение”, казва г-н Ролман. Предстои стартирането на 3-годишно индивидуално обучение (теория и практика) за млади хора, незаети в производството или в учебни заведения, с цел придобиване на професия “оператор в производството на облекло”.

Стил и тенденции на колекцията ROLLMANN пролет - лято 2011

Главната тенденция за пролет - лято 2011 е завръщане към класиката

Марката ROLLMANN е с 25-годишна история, създадена от фамилията Ролман, като един от най-големите производители на мъжка мода в Германия. Всичко, което един мъж желае от дрехите в гардероба си, е те да са достатъчно удобни за носене, ежедневни, елегантни, овладени и за предпочитане и да са в тъмни тонове. Може би с

лек екстравагантен привкус, който не пречи на желанието за класика. В този дух мъжката мода на Rollmann за летния сезон вече е маркирала позициите си, насочени по-скоро към традиционния стил на обличане, но с непредвидени естетични нотки и достатъчен избор на форми и детайли. Връщане към класиката по категоричен начин, без

никакви условности. Това е класиката на шикозния джентълмен, на непринудения бохем, влюбен в стила, с който се съпоставят покорителите на нощта, облагани от тъмните тонове. Това е от Rollmann - марката, която винаги ще има в колекцията си безупречния стил за бизнес среща или атрактивно облекло за свободното време за

всеки мъж с отношение към модата.

Една лятна колекция 2011, която има за цел да вдъхва доверие и увереност, да затвърди добрия вкус. Не гразни с цветове или пък нетрадиционни кройки. Преглазаната продуктова гама и аксесоари отговарят на най-новите модни тенденции във формите, цветовете и материите.

ROLLMANN

Георги Шапков върна живота в родното си село Делчево

Трикилометров лифт от Гоце Делчев до с. Делчево е идеята, която местният предприемач иска да реализира в бъдеще

Георги Шапков казва за себе си, че е “селско момче” и въпреки че живее в Благоевград, всяка събота и неделя прекарва в родното си с. Делчево, което е на 8 км от Гоце Делчев. Първоначално той ходи там, за да си почива, а от известно време вече предлага това и на други уморени от града хора. Домашни гозби, разходка на кон до Папаз чеир или Тешово, лов или бърбата - програмата е разнообразна.

“Когато тръгнах от село, тук имаше 800 жители, сега са останали 56 бабички”, разказва Георги Шапков.

И точно в тези 56 бабички, за които той казва, че са от най-жилавата порода, е надеждата му да му помогнат да възроди с. Делчево.

Възраждането на селото

“Заех се най-напред да възстановя механата. За мен тя е “селският парламент”, в който местните се събират”, казва собственикът на “Шапковътъ кръчмъ” Георги Шапков. Механата е и мястото, където туристите могат да похапнат от баницата на майка му баба Митра, а и други селски гозби, характерни за този край на България.

Преди няколко години къщите на цяло Делчево можеха да се купят с “една шапка пари”, а сега имотите вървят по 40 хил. до 100 хил. лв., разказва Шапков. Въпреки това дори и плевните са били изкупени и

вече има възстановени 34 къщи за селски туризъм.

Днес с. Делчево вече е пълно в събота и неделя и ако искате да нощувате там, трябва да направите предварителна резервация. Селото се пълни с местни жители и гости от региона и за празниците Трифон Зарезан и Еньовден, когато са местните “фестивали”. Георги Шапков дори малко се притеснява дали неговото село няма да бъде застигнато от участта на други хубави села и градчета, които, като станат туристически център, и губят облика си.

Идеи без граници

Бъдещите планове са свързани с изграждането на трикилометров лифт от Гоце Делчев до с. Делчево. “Ще струва към 1 млн. лв. и вероятно ще бъде “втора ръка”, но ще стане местната

” Когато тръгнах от село, тук имаше 800 жители, сега са останали 56 бабички. Те са жилага порода и разчитам на тях, за да възродим село Делчево

► Георги Шапков, собственик на “Шапковътъ кръчмъ”

атракция”, казва Шапков. Селски туризъм без уникалната селска архитектура на Делчево не става и е добре, че поне засега всички инвеститори разбират това, допълва обаче предприемачът.

Михаил Ванчев

“Симпролит” произвежда строителни материали по уникална технология

Произведените по този начин тухли, плочки и замазки съкращават с 15% разходите, свързани с грубото строителство

Българският завод “Симпролит” произвежда строителни материали по уникална технология, чрез която разходите за грубото строителство може да бъдат намалени с 15%. Това обяснява Ивайло Стойчев, генерален директор на фирма “Симпролит БГ”. Той обаче добавя, че никак не му е лесно да пробие в една сравнително консервативна индустрия. “Много често вместо да раздавам каталози, качвам архитекти или строителни предприемачи да видят завода ни, който е изграден изцяло от симпролит”, казва Стойчев.

Накратко за технологията

Технологията е патент на проф. Милан Дебич, който е намерил начина да смесва малки топчета от материала полистирол с циментов разтвор, без да се разслоят, когато бетонът засъхне. Всъщност най-ценното в тази смес е добавката на проф. Дебич,

която е и специалното ноу-хау за симпролита. Резултатът: “Тук се произвеждат тухли, плочи и замазки, които са по-леки, по-евтини с 15% от всички сродни строителни материали и изделия, по-малко трудоемки, не горят, не замърсяват природата”, казва генералният директор на “Симпролит БГ”.

Малко статистика за завода

Заводът е изграден край Симитли, като инвестицията от 6.5 млн. лв. е осъществена изцяло с кредит. Местоположението му е избрано така, че производствената база да бъде еднакво удобна за транспорт в няколко посоки - към София, Гърция и Банско - Разлог.

Всеки ден в завода се произвеждат от 6 хил. до 10 хил. изделия в зависимост от броя на смените. Тези количества се равняват на 600-1000 кв. м зидария.

Михаил Ванчев

10

► хил. изделия е максималният производствен капацитет на завода “Симпролит”

9 малки ВЕЦ и 60 хил. кв. м фотоволтаици ще строят в Благоевградско до 2013 г.

Всички проекти за изграждане на водни централи в Благоевградско са оспорвани в съда

Девет малки ВЕЦ и 60 хил. кв. м фотоволтаици трябва да бъдат изградени до 2013 г. в Благоевградска област според заявените инвестиционни намерения. Всъщност ако само природните дадености бяха единственият фактор за изграждането на малки ВЕЦ и фотоволтаични централи, то Пиринският край трябваше да е препълнен с тях. Ако добавим и втория фактор за микроенергийното строителство - свободни капитали, пак щеше да е добре, защото кандидат-инвеститори има. Третият фактор - общественото мнение, обаче е твърде консервативен и хората тук се притесняват, че водата им ще се замърси или че няма да има с какво да поливат.

Спорните проекти

Няма проект за водни централи в Благоевградско, който да не е оспорван в съда, и то жестоко - до най-висшите инстанции. На река Благоевградска Бистрица например има

разрешителни за изграждане на 7 микровеца, но засега се строи само една и тя също е атакувана от екоактивистите.

В Гоцеделчевско пък 300 семейства искаха спирането на строежа на две малки електроцентрали на реките Делчевска и Тупавишка с притеснението, че няма как да поливат своите 1000 дка земя. Съдът обаче каза “да” на енергийния проект, защото не е открил

законови нарушения. Това означава, че може би през 2011 г. все пак в региона ще заработят 3 малки централи.

Всички обичат соларните централи

Засега изграждането на фотоволтаични паркове няма противници. През миналата година има заявени инвестиционни намерения за соларен парк върху 58 862 кв. м на 5

км югоизточно от града. Собственикът на “Пирин текс” Бертрам Ролман също разказа за намерението си да инвестира в соларни съоръжения, които ще разположи върху покрива на компанията в Гоце Делчев. От завод “Симпролит” край Симитли също имат намерения да инвестират във фотоволтаици върху покрива, но собствениците изчакват по-стабилна пазарна ситуация. □

► През 2011 г. в региона би трябвало да заработят три от изгражданите проекти за ВЕЦ

Позиция**Близо сме до Гърция, но не трябва да очакваме "износ" на криза от гръцки тип**

Протестите на десетки хиляди гърци против мерките на правителството за намаляване на държавните разходи продължават повече от година. След приемането на спасителния план на стойност 110 млрд. EUR правителството на Георгиос Папандреу успя да намали бюджетния дефицит от 12.7 до 9.4%. Планират се още съкращения на държавните разходи, за да се изпълнят критериите на МВФ и ЕС за отпуснатия заем.

В България ситуацията далеч не е толкова критична. През изминалата година бюджетният дефицит достигна едва 2.6%, което поставя България на едно от първите места в ЕС по този показател. Безработицата в страната остава 9.24% и е с два пункта по-ниска от тази в южната ни съседка. Освен това цените в България все още са по-ниски от тези в Гърция.

Това е особено благоприятно за редица български градове като Гоце

Георги Вачков, студент "Бизнес администрация" в Американския университет в България

” Цените в България все още са по-ниски от тези в Гърция. Това е благоприятно за редица градове като Гоце Делчев и Петрич, които се радват на гръцки клиенти

Делчев и Петрич, които се радват на наплив от гръцки клиенти, дошли да търсят по-изгодното. Затова въпреки тежката ситуация в Гърция и близостта на страната до Югозападния регион износ на гръцки тип криза в България не се очаква. Важен фактор за омикотвяването на кризата

в региона е и туризмът. Сандански, Разлог, Мелник и особено Банско се радват на все по-голям интерес не само от гръцки, но и от турски туристи. Въпреки намалелите продажби на имоти броят на туристите в Банско нарастват с повече от 4% през последните два зимни сезона.

Югозападният и Американският университет помагат значително за развитието на областния център Благоевград. С повече от 13 500 студенти двата университета стимулират местната икономика, като поддържат високо потреблението на стоки и храни.

КОРПОРАТИВНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

Интервю професор Иван Мирчев, ректор на Югозападния университет "Неофит Рилски" в Благоевград

Дипломата от ЮЗУ е гаранция за знания и качество

Студентите в Югозападния университет могат да изберат своята тясна специалност едва след като са минали няколко учебни години

►Господин професор, има ли Югозападният университет специален подход към обучението, така че да създава кадри, които да отговарят на потребностите на бизнеса?

- Преди повече от 5 години създадохме Център за кариерно развитие с две бази данни - за студенти, завършващи университета, и фирми, които предлагат различни възможности за работа. Има хора и фирми, с които работим изключително добре, особено през последните три години. Например с хотелиера Стефан Шарлопов - не само защото той е член на нашето настоятелство, но и с представители на културния, балнеоложкия и историческия туризъм. Част от нашите студенти от Стопанския, Природоматематическия и Правноисторическия факултет още след трети курс сключват предварителни договори с фирми от съответните браншове. Нашето ноу-хау е "доброто практическо обучение" - стажове в банки, фирми, учебителни институции и др.

►Какво бихте посъветвали някой кандидат-студент, който е

изправен пред избора на университет и професия?

- Трябва да се спре практиката да учиш това, което те приемат, а не онова, което искаш. Затова и в ЮЗУ правим две много важни неща в тази насока. Първо, ние вече осъществяваме прием не в конкретна специалност, а по професионални направления, което дава възможност на студента, попаднал например в Стопанския факултет, чак в трети курс да разбере къде са неговите истински интереси. Второ, даваме възможност на всички студенти да се обучават паралелно и във втора специалност. Третата възможност са магистърските програми. Нормативната база е достатъчно либерална и магистърската програма може изобщо да не е в онова направление, в което е бакалавърската.

►Ако съм мениджър на компания и мога да избера между няколко млади специалисти, защо си заслужава да взема на работа студент, завършил ЮЗУ?

- Дипломата от ЮЗУ е гаранция за знания, умения и компетентност. Всеки

студент, завършил университета, свободно владее поне един западен език и има сериозна компютърна грамотност. Студентите тук получават и добро практическо обучение.

►В каква насока ще се развива през следващата година университетът, който ръководите?

- Сериозният акцент в предстоящата ни работа, и то не само за една година, е да изградим научно-образователния профил на университета. Ясни са тенденциите и в Европа, и в света. На много места това вече е и традиция - науката основно да се прави вътре в университетите. Основната ни задача е не изобщо да имаме материално-техническа база, а да изградим научна инфраструктура с добри специализирани лаборатории и уникална техника, което е основна предпоставка за правене на сериозна наука. Ето тук има резерви и без връзка с бизнеса това не може да стане.

Смятам, че не само Югозападният университет, а и всички висши училища в България трябва да намалят броя на специал-

ностите си, за да може всеки от тях да заеме своето специфично място в цялостното образователно пространство. Не е нормално в България да има девет правни или двадесет стопански факултета, да има десетки университети, стотици специалности.

Ще подчертая накрая, че имаме добри традиции и сериозни постижения от проектна дейност. Ще продължим да постигаме ръст на средствата, усвоявани по европейски програми, свързани с научна, изследователска и развойна дейност.

Визитка
За университета и професора

►Югозападният университет "Неофит Рилски" в Благоевград е сред петте водещи класически университети в България.
►Той има 26 професионални направления, в които се обучават студенти по 68 бакалавърски, 75 магистърски и 37 научни специалности.
►През тази година университетът става на 35

години.

►Ректорът на ЮЗУ "Неофит Рилски" проф. д-р Иван Мирчев започва работа във висшето учебно заведение през 1981 г.

►Научните му интереси са в областта на дискретната математика, теория на графите, дискретното оптимизиране и новите образователни технологии.

►Автор е на 12 учебника по висша математика, няколко монографии и ръководства.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

За депресията и глобализацията

Когато човек се чувства много малък и нищожен, той се потиска и става много по-податлив на депресия. Затова и глобализацията оказва съществено влияние върху депресивните настроения, твърди психотерапевтът д-р Алфред Приц, ректор на университета „Зигмунд Фройд“ във Виена и президент на Световния съвет по психотерапия.

Той беше в София по покана на магистърската програма „Артистични психосоциални практики“ в Нов български университет и изнесе публична лекция на тема „Депресията - новата световна епидемична вълна“. Д-р Приц уточнява, че всъщност глобализацията не

2/3

▶ от хората, страдащи от депресия, не търсят помощ

причинява депресия, а само може да я задълбочи, тъй като все по-глобализиращият се свят кара депресиранията личност да се чувства още по-безпомощна.

Депресията е...

Често срещана душевна болест, от която малцина дръзват да си признаят, че страдат. А често и не си дават сметка. Тя се смята за нормално състояние, ако изчезне след не повече от около две седмици. Когато обаче се задържи толкова дълго, че да ни направи неспособни да изпълняваме всекидневните си дейности и да ни накара да загубим интерес към нещата, носещи ни най-голяма наслада, тогава говорим за клинична депресия. Най-честите ѝ проявления са промени в хранителните навици, чувство на нещастие, загуба на

5.3

▶ процента от населението в САЩ страда от депресия

енергия и неспособност за концентрация и вземане на решения.

За кариерата и самооценката

Д-р Приц коментира връзката между кариерния успех и депресията, като изтъква, че невинаги високата позиция може да ни спаси от изпадане в депресивно състояние. Той даде за пример „гилдията“ на висшите банкови служители, които въпреки невероятните си усилия и личностни постижения биват застигани от стреса, особено напоследък във времена на криза.

Нормално е човек да се депресира, когато не се чувства оценен по такъв начин, както смята, че заслужава. Според Приц обаче това явление далеч не се отнася само за стоящите сравнително ниско в кариерната йерархия, но и при тези с по-големи постижения и по-отговорни постове. За да се чувства една личност пълноценна, постиженията ѝ в живота трябва да отговарят на собствената ѝ концепция за тяхната значимост, смята Приц.

Честа причина за депресия е липсата на реална самооценка. Една от най-важните цели на психотерапията е да накара човека да придобие по-реален поглед за себе си и за способностите си, сподели лекторът, който вярва, че именно терапията предоставя шанс за цялостното лечение на депресията. Тази теза е подкрепена от редица световни проучвания, показващи, че в повечето случаи лекарствата само влияят върху

симптомите, но не се справят с проблема в дълбочина - за разлика от терапиите, които са в състояние да атакуват самия корен на депресивното състояние. Затова Приц е непоколебим: „Антидепресантите помагат, но само те не са достатъчни.“

Кой страда от депресия

От депресия страдат представители на всички възрасти, макар да се смята, че най-податливи са хората, чиято възраст е около 40. Жените имат два пъти по-голяма склонност към депресия от мъжете, но при мъжете самоубийствата, причинени от депресия, са почти три пъти по-чести. Най-характерните причини за възникване на депресия у мъжете са безработица, принудително пенсиониране, развод или друга форма на семейна раздяла. Съпругите, особено младите майки, страдат от болестта значително по-често от неомъжените.

Депресията е доста често срещана и сред децата, макар в повечето случаи родителите да не са наясно с това. Децата могат да

400

▶ хил. почти биха били българите, страдащи от депресия, ако дялът им е равен на този в САЩ

наследят тази болест от родителите си или просто да я придобият като резултат от сблъсък с прекалено стресираща среда. Според данни на depressionstatistics.org едно на всеки 33 деца страда от клинична депресия.

Често се депресират и възрастните хора, като при тях склонността към самоубийство е най-голяма.

Добрмир Цольов

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Визитка Кой е Алфред Приц

▶ Професор Алфред Приц е психотерапевт, един от основателите и ректор на университета „Зиг-

мунд Фройд“ във Виена. Той е инициатор и основен създател на Закона за психологията и психотерапията, приет от австрийския парламент през 1990 г. От 2005 г. е президент на Световния съвет по психотерапия

и генерален секретар на Европейската асоциация по психотерапия. Водил е психотерапевтични обучителни програми в Албания, Сърбия, Русия и Украйна. Има редица публикации в книги и списания по психотерапия.